

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 2 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 15. Januar 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Ugibanja o „drugih fronti“

Angleži bi se radi izognili merjenju sil z Nemčijo na celini — Spekulacija z živčno vojno potom letalskega terorja — Tudi vprašanje trenutka invazije jim prizadeva velike skrbi — Nemčija je pripravljena na vse!

Kakor znano, je Stalin na konferenci v Teheranu zahteval otvoritev takozvane »druge fronte«, ker je Moskva že preje v številnih oblikah izjavila, da »polžje ofenzive« v Južni Italiji nikakor ne smatra kot razbremenitev sovjetskih vojaških prizadevanj in naporov. Churchill in Roosevelt sta vgriznila v kislno jabolko sovjetske zahteve in tako ni nič čudnega, da so se v zadnjem času pomnožila v sovražnem taboru ugibanja o tem, kje neki in kedaj bodo Anglo-Amerikanci izvršili svojo teheransko obljubo na evropski celini. Ugibanja o takozvani drugi fronti so stvar sovražnega tabora. Nemci si o tem ne belijo glav, ker vedo, da bodo Anglosasi poraženi, čim se pojavijo na celini. Izven dvoma je nadalje, da bo sovražni poraz tem večji, čim večji bo obseg napada na celino. Anglosasi pa tičijo še v drugih škripah. Možno je tudi, da napada — vsaj zaenkrat — ne bodo tvegali. V tem slučaju so prelomili svojo besedo napram zavezniku, ki se bori težko v lastni deželi in ki mimo tega nosi zvrhano breme celokupnega vojskovanja. Če Anglosasi torej kmalu ne pridejo s svojo drugo fronto, so povzročitelji velike vojaške nevarnosti za ves sovražni tabor: zgodi se namreč lahko, da njihov zaveznik na vzhodu

ne bo več vzdržal težine dosedanjih vojaških naporov.

Anglo-Amerikanci so se v Teheranu odločili za skok v negotovost. Riskirati ga morajo — tako ali tako. V trenutku, ko je imel Stalin zagotovilo obeh zaveznikov, si je odahnil, kajti sedaj ju ima v pasti lastne obljube. Angleško in ameriško javno mnenje je vsled tega prisiljeno, baviti se z izgledi vojskovanja na celini. Demokratični ustroj anglo-ameriškega tiska ima za nas pri tem svoje prednosti, saj je anglosaški tisk zblebetal že marsikatero vojaško tajnost, na vsak način pa nudi ta tisk zelo dober vpogled v njihove načrte. V Angliji je zlasti vojaški kritik Lidell Hart eden izmed tistih činiteljev, ki mu angleško javno mnenje pripisuje velik vpogled v vsakokratni vojaški položaj. Te dni je Lidell Hart s svojim prispevkom o drugi fronti obilil angleško javno mnenje z zelo mrzlo prho. V svojem komentarju je dejal Lidell Hart, da angleško javno mnenje ne sme graditi svojih upov glede druge fronte zgolj na vojaške činitelje. Kljub gmotnim sredstvom, s katerimi razpolagajo Amerikanci, je po njegovem mnenju vojaška nadrejenost Nemcev izven debate. Amerika in Anglija od druge fronte nimata pričakovati

hitrih in odločilnih uspehov. Anglija in Amerika morata v prvi vrsti premagati največjo zapreko: priti morata šele na celino. Kljub izkušnjam v Južni Italiji pa po mnenju Lidell Hart-a danes ni možno nikako prorokovanje. Pri eventualnem napadu na Evropo pa nikakor ni izključeno, da se bodo anglo-ameriške armade izčrpale, in sicer kljub teoriji o čisti materialni bitki, ki je v anglosaških deželah predmet navdušenja. Možnost odločitve v letu 1944 zavisi po mnenju citiranega Angleža od duhovnih činiteljev, in sicer v večji meri kot se je v zadnjem času domnevalo. Glavno vprašanje je vedno še to-le: Kako pripraviti nemški narod do tega, da bi opustil svoj dominanten vojaški položaj v Evropi, preden bi bili Anglosasi prisiljeni, izvojevati meter za metrom evropskega ozemlja tako, kakor se to dogaja v Južni Italiji.

Za odnos sovražnega tabora do invazijskih načrtov je vsekakor značilno, da je stopilo obdelovanje živcev nemškega naroda v ospredje vseh ugibanj. Sovražno pričakovanje, da bodo nemški narod in njegov odbor zlomili z bombardiranjem civilnega prebivalstva, je bilo v Teheranu odločilno pri obljubi glede druge fronte. Dolgo se je Churchill otepal grozne misli, da bo moral žrtvovati angleško kri na celini. Toda ura odločitve v tej vojni se bliža svojemu koncu, pa tudi štedenje z dragoceno angleško krvjo se nagiblje h kraju.

Dopisniki švedskih listov poročajo, da so postali v angleških vojaških krogih silno zamišljeni z ozirom na dejstvo, da nima Anglija — prvič v svoji moderni zgodovini — nikjer prijateljske obale, kjer bi se lahko angleške divizije izkrcavale brez večje nevarnosti. Kamorkoli roma pogled Anglosasov na obalo kontinenta: povsod zaževa na jekleno nemško utrdbo, ki pričakuje invazorje s smrtonosnim ognjem iz vseh kalibrov. Anglosasi se dobro zavedajo težav, ki so zvezane s skokom na evropsko celino. Kljub slabim izkušnjam v Južni Italiji iščejo radi tega možnost, udariti Nemčijo ali iz boka ali pa celo v hrbet. Toda stvar ni tako enostavna, kajti na Balkanu — Churchill se še vedno igra na tihem z načrtom solunskega vdora — je velika nevarnost križanja anglosaških in sovjetskih interesov. Sicer pa je Nemčija tudi na Balkanu podvzela svoje ukrepe, in to kljub italijanskemu izdajstvu. Churchill in Rooseveltu grozi za slučaj, da ne bi hotela riskirati velikega frontalnega napada na zapadu, nevarnost razblinjenja anglo-ameriških vojaških sil. Tako razblinjenje pa bi silno zmanjšalo šanse sovražnika. Invazijskem na-

PK-Kriegsber. Waske-Atl.-Sch.

Im Schneesturm.

Eine bespannte Artillerteilung auf dem Marsch durch die verschneiten Paßhöhen Dalmatiens.

Z istim korakom v novo leto

Bundesführer Steindl je dal voditeljem Spodnje Štajerske smernice delovanja v l. 1944

V soboto, dne 8. februarja, so se zbrali voditelji spodnještajerskega političnega delovanja v Marburgu k velikemu apelu, na katerem je bila podana deloma bilanca prejšnjega leta, deloma pa so sprejeli iz ust Bundesführerja Franz Steindl-a parole za novo leto 1944. Apelu, katerega so se udeležili zastopniki organizacije Steirischer Heimatbund, vojske, države in gospodarstva, je prisostvoval tudi Regierungspräsident dr. Müller-Haccius.

Velika dvorana Heimatbunda, ki je nosila na čelu napis »Gläubige Herzen und schaffende Hände garantieren den Sieg!«, je bila napolnjena do poslednjega kotička. Prišli so možje in žene iz cele Spodnještajerske, da bi slišali parole Bundesführerja in da bi tako črpali moči za nove naloge, ki jih imajo izpolnjevati na svojih vodilnih mestih.

Ko so Bundesführer Steindl, Regierungspräsident dr. Müller-Haccius, Standortältester Oberst Westphal in Ritterkreuzträger Oberst Treck zavzeli svoja mesta, je sledilo vkorakanje zastav Deutsche Jugend in posameznih Ortsgrupp. Zastavonoše so se postavili s svojimi zastavami v polkrogu okrog govorniške tribune. Nato je orkester mestnega gledališča pod taktirko opernega ravnatelja Dietla zaigral svečano godbo iz Wagnerjeve opere »Rienzi«. Ko so izzveneli poslednji akordi, je pozdravil Führungsamtsleiter Braumüller vse navzoče ter jih pozval, naj z enominutnim molkom počastijo spomin na smrtne žrtve, ki jih je zahteval letalski napad na Marburg. Zastave so se poklonile v tih pozdrav, počašujejo tako prve spodnještajerske žrtve letalskega vojskovanja. Po uvodnih besedah, da bo Spodnja Štajerska tudi v novem letu do zadnjega izpolnjevala

svojo dolžnost, je povzel Bundesführer besedo.

Bundesführer Steindl je podal v svojih izčrpnih izvajanjih pregledno sliko vojnega dogajanja od l. 1939 do danes ter je oznanil voditeljstvu politične parole za l. 1944. Podčrtal je zlasti jakost vere, ki mora danes napolnjevati slehernega nemškega človeka, ako hoče zadostiti vsem postavljenim nalogam ter se tako izkazati pred narodom. Bundesführer se je nato bavil s posameznimi nalogami na Spodnjem Štajerskem ter je poudaril, da sta vojna in meja tista činitelja, ki odločata o delu v tej deželi. Bundesführer je zavzel stališče do cele vrste notranjih vprašanj, nato pa je nanizal probleme

obrambe domovine in omenil pri tem že podvzete ukrepe. Na koncu svojih izvajanj se je Bundesführer zahvalil vsem, ki so prispevali po svojih močeh k obnovi Spodnje Štajerske. Predvsem pa je veljala njegova zahvala spodnještajerskim delavcem in kmetom, ki so sijajno prestali preizkušnje preteklega leta. Na koncu je pozval ves voditeljski korpus, naj stori tudi v novem letu vse, da bo tako prispeval k dosegu našega največjega cilja: zmagi.

Velik apel je izzvenel v počastitvi Führerja in z odpevanjem himne. Spodnještajerskim voditeljem pa je dal novih moči, nove vere in tudi nova povelja za korakanje v nemško bodočnost.

Mrtvim čast, živim dolžnost!

Slovesna pogrebna svečanost za žrtve zahrbtnega letalskega napada na Marburg — Führerjev venec na grobovih žrtv Gauleiterjeve poslovilne besede

V predpoldanskih urah dne 7. januarja so izvedli anglo-ameriški bombniki napad na mestno področje Marburga. Zadetih je bilo več stanovanjskih hiš. Po dotedanjih ugotovitvah je bilo obžalovati 49 smrtnih žrtv. Preko tega je bilo po dotedanjih ugotovitvah ranjenih 70 sonarodnjakov. Uvedeni so bili takoj oskrbovalni ukrepi.

Z globoko, toda ponosno žalostjo se je Marburg in z njim vsa Spodnja Štajerska poslovil dne 11. januarja na pokopališču v Drauwellerju od žrtv, ki so padle za Führerja, domovino in Reich. V mestu so bile postavljene državne zastave na poldrog in na tisoče ljudi je romalo v Drauweiler, kjer so bile še pred drugo uro popoldan dovršene vse priprave za slovesno pogrebno svečanost. Govorniški pult, okrašen z velikim Železnim križem, so flankirale zastave Ortsgrupp in Deutsche Jugend iz Kreisa Marburg-Land. Postavljene so bile tudi častne čete vojske, policije in Wehrmannschaft-a. Za žalujočimi so se postavili zastopniki organizacije Steirischer Heimatbund, države, vojske, Nemške Rdečega Križa in požarne brambe. V sredini so držali SA-voditelji Führerjev venec.

črtu Anglo-Amerikancev manjka predvsem gotovost, da bodo v slučaju velikega navala izdajalci in dezertjerji v sami evropski trdnjavi dvignili belo zastavo in pomagali napadalcem pri končnem obračunu. Anglo-Amerikanci riskirajo torej vse. Ako se jim pa invazija ponesreči že v prvem navalu, bo reakcija v njihovih deželah uničujoča.

V ugibanjih o drugi fronti pa igra baharija v sovražnem taboru tudi nemalo vlogo. Tako v Angliji kakor tudi v Zedinjenih državah iznašajo že sedaj bahave številke o tem, kdo neki bo več prispeval k invaziji. Podoba je, da se hočeta Anglija in Amerika — vsaka na svoj način — prilizovati Stalinu, ki je postal nekak polbog anglosaške javnosti. Z ozirom na težko krvavenje sovjetov na vzhodni fronti se pojavlja tako v Ameriki kakor tudi v Zedinjenih državah zahteva, da morata obe sili vreči enako velike sile na tehtnico vojaških prizadevanj in naporov. To pa brez ozira na riziko, ker bi sicer sovjetska Unija dobila v sovražni koaliciji absolutno premoč v določanju in oblikovanju bodočnosti. V Ameriki so prehitro izblebetali, da bodo baje prispevali tri četrtine potrebnega vojaštva za invazijo v Evropi. Vsled takega širokoustenja sta nato izdala šefa ameriške vojske in mornarice skupno izjavo, da je natančno razmerje angleških in ameriških vojnih sil, potrebnih za invazijo, vojaška tajnost. S sumljivo vnemo se nadalje ugotavlja, da ni bilo nikakih sporov med angleškimi in ameriškim vojaškimi činitelji glede omenjenega razmerja. Obe sili — tako so hiteli izjavljati v Washingtonu — bosta izvedli napad »z vsemi razpoložljivimi silami«

Vprašanje načina napada na Evropo zavzema v ugibanjih o drugi fronti prav tako važno mesto. Vodilni angleški vojaški krogi so sedaj že mnenja, da Nemčije ni mogoče poraziti zgolj s terorističnim bombardiranjem iz zraka. Pričakovati bi bilo tedaj, da bodo formirali neke vrste ekspedicijsko vojsko anglo-ameriškega letalstva, sestavljeno iz vseh razpoložljivih tipov. Največjo preglednico pa jim dela vprašanje časa ali trenutka invazije. Amerikanska bahava prorokovanja o »velikih operacijah« tekom prihodnjih 90 dni so sprejeli v Londonu s hladnimi pridržki. Proti ameriškem pričakovanju govorijo angleške izkušnje z vremenom v Kanalu. To vreme je namreč v prvih mesecih vsakega leta večinoma zelo burno. Če hočejo torej Angleži izpolniti svojo v Teherano dano obljubo in vzporediti invazijo vsaj deloma tudi z boljševiško zimsko ofenzivo, bi se morala invazija po švedskih poročilih iz Londona pričeti že v februarju, kajti meseca marca se prične v Sovjetiji že zopet taliti. Boljševiki so s svojo zahtevo po drugi fronti spravili Anglosase v veliko zadrego. Nemčija je storila vse, da bodo Anglosasi — če pridejo — povsod dostojno sprejeti. Zadel jih bo uničujoč ogenj vseh kalibrov. Nemški narod se zaveda dejstva, da bo treba odbijati napade tudi tam, kjer jih doslej še ni bilo. Nenadkriljiva hrabrost nemških vojakov, ki se ne borijo samo za svobodo in bodočnost svojega naroda, temveč obenem za vse ostale evropske narode, bo povsod, kjerkoli bi se pojavil sovražnik, odbila invazorje, zaklete sovražnike evropskega edinstva.

Ko je prispel k svečanosti Gauleiter in Reichsstatthalter dr. Uiberreither v spremstvu Bundesführerja Steindla, Oberst-a Westphal-a, Kreisführerja Knaus-a in Polizeidirektorja Dr. Wallner-ja, je zaigral Musikzug Wehrmannschaft-a Standarte Marburg-Stadt žalno koračnico iz Beethovnov »Eroica«. V globokih, presunljivih izvajanjih je govoril nato Gauleiter dr. Sigfried Uiberreither o smislu žrtve, ki so jo doprinesli možje, žene in otroci, padli kot žrtve sovražnega ubijalskega terorja. Najsi je bol, ki stiska srca preostalih, še tako velika, hrabro jo morajo nositi. Ko se bodo zvrhali grobovi — tako je dejal Gauleiter med drugim —, naj nas ne vodi žalost na mesta našega delovanja, temveč se moramo zavedati, da so tudi ti mrtvi odšli v službi večnega obstanka našega naroda. Tako hočemo ostati hrabri v tem žrtvovanju, ki je začelo sedaj tudi na Štajerskem, ter korakati tako kakor drugi gauri

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drax. Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebeldes

Der Gauleiter bei der Niederlegung des Führerkranzes

(Aufnahme: Weissensteiner)

Velike Nemčije. Ni več daleč čas, ko bodo sovražniki spoznali in obžalovali dan, ko so zavrnilo Führerjevo roko, ko so odklonili konec bombardiranja nedolžnih žen in otrok. Do tistega časa pa morajo ostati žive naše čednosti, ki nam dajejo moč, da vzdržujemo težko bol. To moramo storiti, da ne bodo zastoj žrtve, ki jih je sedaj sprejela vase tudi naša spodnještajerska zemlja.

Z besedami najglobljega sočustvovanja in zahvale mrtvim, ki so svojemu narodu in nemški naciji storili največjo uslugo, je po-

ložil Gauleiter ob zvokih pesmi o dobrem tovarišu in ob klanjanju zastav Führerjev venec. V tem trenutku — tako je dejal Gauleiter — se je poklonila vsa Nemčija pred temi grobovi. Gauleiter je končal svoja izvajanja z besedami: »Vam, mrtvim, bodi čast, nam pa ostane še dolžnost.« S tremi salvami, zadnjim vojaškim pozdravom, in s himnami so se poslovili pogrebci od zadnjega bivališča tistih, ki so žrtvovali svoje življenje na domovinski fronti za Führerja, narod in Reich.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 2.

V tej vojni se vojskujemo za naše življenjsko pravo. Ako zmagamo, bomo škodo in vsled vojne nastalo trpljenje premagali s vzpostavo naše celokupne nacionalne moči v razmeroma kratkem času. Poraz pa bi pomenil konec našega naroda in njegove zgodovine.

V tem svojem drugem vojnem členu je Reichsminister dr. Goebbels v jedrnatih stavkih povedal vse, kaj čaka nemški narod, ako bo s trdno vero in pravim fanatizmom korakal proti svojemu cilju, ki je v tem slučaju zmaga nad sovražno koalicijo. Z vpostavo vseh svojih nacionalnih sil bo nemški narod pod pogojem zmagovitega konca sedanje vojne res lahko v kratkem času zacelil rane in obnovil svoje gmotno življenje. Treba je torej vedeti, da je hotenje zmage in sleherni misel, usmerjena v ta cilj, že prispevek k srečnemu izidu Nemčiji vsiljene vojne. Prav tako je pa tudi res, da bi Nemčija v slučaju njenega poraza prenehala živeti svoje nacionalno in državno življenje. Ti dve možnosti sta tedaj vodilni za vse nehanje in dejanje Nemcev tako na fronti kakor tudi v domovini. Nauk, ki nam ga daje Reichsminister dr. Goebbels, je torej za vsakogar otipljiv: zmaga pomeni bodočnost, življenje, razmah in napredek, poraz bi pomenil smrt. Nemški narod se je odločil za življenje in ne za smrt.

□ Kaj je s Turčijo? Istanbulski dopisnik madžarskega lista »Pester Lloyd« je objavil v svojem listu izčrpno razpravo o brezpogojni nevtralnosti Turčije. Turški narod noče vojne za nobeno ceno in tudi ne za kako nagrado, ki bi jo obljubil kdorkoli. Zapiesti Turčijo v vojno, ki je nikakor ne mara, bi pomenilo ji vsiliti vlogo plačanca. V turških glavah pa se že svita, da mali plačanci zaveznikov še dolgo ne bodo prejeli nikake nagrade. Od dneva, ko se je izmet Ineni razgovarjal s Churchillom in Rooseveltom, se čuti Turčija osamljena napram sovjetski pošasti, ki je pomnožila grozote boljševizma še z grozo nenasitnega imperijalizma. Politika, ki so jo določili v Teheranu in čije rezultati so že vidni na Balkanu in v Severni Afriki, je povzročila v masi turškega naroda nemir. Turki nočejo umirati in tudi nočejo biti prve žrtve moskovitske ekspanzije.

18 smrtnih obsodb v Veroni

Grof Ciano, maršal de Bono, Gottardi, Marinelli in Pareschi v torek ustreljeni
Omogočili so državni udar
Viktorija Emanuela
in Badoglija

Izredno sodišče za obsodbo 19 članov Velikega Fašistovskega sveta, ki so na seji od 24. do 25. julija preteklega leta podpisali Grandijevo resolucijo proti Mussoliniju in tako omogočili na izdajalski način Badoglijev državni udar, je v ponedeljek po tridnevni razpravi izreklo svojo obsodbo. Od 19 obtožencev jih je bilo 18 obsojenih na smrt, med njimi 13 in contumaciam ali v nenavzočnosti. Od šest prisotnih obtožencev jih je bilo pet obsojenih na smrt, in sicer bivši zunanji minister grof Galeazzo Ciano, maršal De Bono, bivši kmetijski minister Pareschi, bivši upravnik Fašistične stranke Marinelli in bivši vodja zveze italijanske industrije Gottardi. Bivši korporacijski minister Cianetti je bil obsojen na 30 let težke ječe. Državni tožilec je predlagal za vseh 19 obtožencev »v imenu fašistične revolucije v njeni novi republikanski obliki« smrtno kazen.

Obsodba je bila izvršena v torek. Kmalu po 9. uri so bili ustreljeni grof Ciano, De Bono, Gottardi, Marinelli in Pareschi.

Zatemnitev v času od 17. do 23. januarja od 17.30 do 6. zjutraj

PK.-Kriegsber Scheffler (Sch.)

Brillantenträger Oberst Adalbert Schulz, der als 9 Soldat der deutschen Wehrmacht vom Führer diese höchste Tapferkeitsauszeichnung erhielt, bei einer Lagebesprechung vor dem Einsatz.

Težki obrambni boji na vzhodu

V dveh dneh uničenih skoraj 400 sovjetskih tankov - Žilava in hrabra obramba nemških odredov ne dovoljuje sovjetom nikjer uspehov

Na dan Treh Kraljev je sporočilo vrhovno poveljstvo nemške vojske, da so boljševiki severno od Krivega Roga in vzhodno od Kirovograda obnovili svoje napade s podporo močnih pehotnih in oklopnih odredov. Razvili so se težki boji. Dan poprej so Nemci uničili v tem sektorju 149 sovjetskih tankov. V žitomirskem sektorju so napadali boljševiki z nezmanjšano srditostjo zlasti severozapadno od Berdičeva. Odredi težkega nemškega letalstva so z uspehom posegali v boje na zemlji. Na več mestih so Nemci v protinapadih razbili sovražne odrede. Zapadno od Propojnska so nemške čete kljub številčni premoči sovražnika dosegle lep obrambni uspeh. Tu so imeli sovjeti izredno težke in krvave izgube. Južovzhodno in severozapadno od Vitebska je sovražnik zaman poskušal prodreti nemško fronto. Vistili so se težki, menjajoči se boji. Nemci so odbijali val za valom sovražne pehote in so v protinapadu zavzeli nekaj mimo grede izgubljenih vasi. Severno od Nevela so se zrušili lokalni napadi sovjetov. Nemška artilerija je uspešno razbijala izhodišča sovjetskih napadov. 5. januarja je izgubil sovražnik na vzhodni fronti 226 tankov.

Po poročilu z dne 7. t. m. je ojačil sovražnik svoj pritisk v sektorju Kirovograd. Nemški odredi so na obeh straneh mesta zaustavili napade močnih pehotnih in oklopnih odredov s pomočjo letalstva. Pri tem pa je bilo uničenih 51 sovražnih tankov. Severno od mesta so nemške čete zavrnile sovražnika ter pri tem zaplenile 30 topov. Sovražnik je tu beležil težke izgube na ljudeh in materialu. Tudi na obeh straneh Berdičeva so se razvijali menjajoči se boji s številčno premočjo sovražnika. Zapadno od Propojnska so se na več mestih zrušili sovjetski napadi ob težkih izgubah za sovražnika. Lep uspeh v obrambi so izvajale nemške čete pri Vitebsku, kjer so se izjalovili opetovani sovjetski poskusi prodora nemške fronte. Tu je bilo uničenih tudi 49 sovražnih tankov. Na ostali fronti so se vršili le boji lokalnega pomena.

8. januarja: Na obeh straneh Kirovograda in v mestu samem so se razvijali srđiti boji z močnimi sovražnimi silami. Nemški oklopniki odredi so zavrnili sovražnika severno od mesta v protinapadu in so mu iztrgali važen višinski teren. Južno od Kijeva in v področju Berdičeva so se medtem odigravali težki obrambni boji z nezmanjšano silovitostjo. Pri tem je uspelo nemškim četam izjaloviti vse sovražne poskuse prodora nemške fronte. Južno od Pogrebišča so vrgle naše čete sovražnika dalje nazaj in pri tem uničile večje število sovražnih tankov. Pri Rečici in pri Propojnsku so se zrušili obnovljeni lokalni napadi sovražnih odredov. Pri Vitebsku je imel sovražnik v teku svojih napadov izredno krvave in težke izgube na ljudeh in materialu. Severno od Nevela so se izjalovili opetovani sovjetski napadi. Letalstvo je uspešno posegalo v borbe s težiščem Kirovograd in Berdičev in je prizadejalo sovražniku težke izgube v orožju, vozilih itd. Sedem sovjetskih transportnih vlakov je bilo uničenih, devet drugih pa poškodovanih.

9. januar: V kirovogradskem sektorju se je medtem odigravala težka borba z nezmanjšano silovitostjo. V zapadnem delu mesta so se vršili srđiti boji. Nemške čete so zavrnile sovražnika na več mestih kljub trdovratnemu odporu. Južno od Kijeva, zapadno od Pogrebišča in v področju Berdičeva so razbile naše čete več sovražnih napadov. Odredi Waffen-ff so vrgli neko sovražno brigado v protisunk in na njeno izhodišče in pri tem uničili 27 sovjetskih tankov in pet naskočnih topov. Nemško letalstvo je z uspehom posegalo v boje na zemlji ter je sovražniku prizadevalo velike izgube na ljudeh in materialu. Zapadno od Rečice je začel napadati sovražnik z močnimi silami na široki fronti. Nemške čete so povsod vzdržale pritisk in so zapahnille nekaj vdorov. Pri Vitebsku se je nahajalo težišče težkih bojev. 8. januarja južovzhodno od mesta. Sovjetski poskusi prodora so bili kljub močni vpostavi tankov in letalstva zavrnjeni v krvavih bojih. Tu so izgubili sovjeti nič manj kot 84 tankov.

10. januar: Zapadno od Očakova so edince nemške vojne mornarice preprečile boljševiški poskus izkrcanja. V kirovogradskem sektorju so

bili zavrnjeni močni sovražni napadi. Južno in jugozapadno od Pogrebišča so se odigravali menjajoči se trđi boji z dalje napredujočimi sovražnimi odredi. Mimo grede izgubljena vas je bila izvojevana v protisunk in je bil pri tem uničen nek sovjetski bataljon. Sovražnik je imel krvave izgube, povrh pa je izgubil še 17 tankov. Južno in zapadno od Berdičeva so razbile naše čete deloma v protisunkih srđite sovjetske napade in so pri tem uničile 31 sovražnih tankov. Na robu pripetskih močvirij so se odigravali lokalni boji s sovražnimi izvidniškimi silami zapadno od Novograd-Volinskega in Sarnja. Južovzhodno od Vitebska so bili zavrnjeni ponovni močni sovražni napadi. Zapadno od Rečice so nadaljevali boljševiki svoje poskuse prodora nemške fronte, vendar so se izjalovili v teku težkih bojev. Zaman so bili tudi vsi sovjetski napori severozapadno od Vitebska.

11. januarja: Nemško vrhovno poveljstvo je javilo, da je pričel sovražnik iz svojega močišča severovzhodno od Kerča svoj pričakovani napad. Nemško letalstvo je posegalo v boje in je uničilo dvoje čolnov za izkrcavanje. Obalne baterije pa so razbile sovražna taborišča na Tamanskem polotoku. Južozapadno od Dnepropetrovska je pričel sovražnik na ozki fronti napadati z več divizijami in s podporo artilerije in letalstva. Nemške čete so zaustavile sovražnika v trđih bojih in protisunkih. Pri tem je bilo zbitih 55 sovražnih tankov. Severozapadno od Kirovograda so razbile naše čete boljševiške napade in zavzele v protisunk nekaj prej izgubljenih vasi. Pri odbijanju sovražnih napadov južovzhodno od Pogrebišča sta bila uničena dva sovjetska bataliona. Južozapadno od mesta so vrgle naše čete nekaj sovražnih skupin na njihova izhodišča. Zapadno od Berdičeva so se izjalovili slabotnejši sovražni napadi. Za Sarny so se vršili boji tudi še 10. januarja. Zapadno od Rečice so vzdržale nemške čete ves sovjetski pritisk. V sektorju Vitebsk so se medtem izjalovili novi sovjetski poskusi prodora nemške fronte.

12. januar: Severovzhodno od Kerča so bili odbiti močni sovjetski napadi v srđitih bojih. Tudi južozapadno od Dnepropetrovska so boljševiki zaman butali v nemške postojanke. V kirovogradskem sektorju se je medtem vzdrževal sovražni pritisk. Južozapadno od Čerkastija se je izjalovilo več sovražnih sunkov. Pri Pogrebišču se borijo naše čete v težkih bojih s prodirajočimi sovražnimi silami. Južozapadno od Pogrebišča

Karte: Archiv.

Der Kampfraum im Osten

so Nemci 11. januarja izvajali uspešne protinapade. Pri uničenju neke sovjetske brigade, je bilo zaplenjenih 50 topov. Zapadno od Berdičeva in zapadno od Novograd-Volinskega so bili odbiti številni sovražni sunki. V sektorju Vitebsk so se izjalovili vsi sovražni napadi. Uničenih je bilo 66 sovjetskih tankov, 15 topov je bilo zaplenjenih. 11. in 12. januarja je bilo na vzhodni fronti uničenih 359 sovjetskih tankov in 43 letal.

**STROGA ZATEMNITEV
TUDI NA DEŽELI!**

Strahovite izgube anglo-ameriškega letalstva

Izgubili so 11. januarja nad srednjo Nemčijo 136 letal, med njimi 124 štirimotornih bombnikov - Srđiti boji v Južni Italiji

V zapadnem delu južno-italijanske fronte so beležili 6. januarja hude napade Amerikancev, ki so pa bili odbiti. Pri dnevnih napadih anglo-ameriških bombniških odredov na Kiel in zapadno Nemčijo je bilo zbitih 81 letal, med njimi 63 štirimotornih bombnikov. Nad Stettin-om je izgubilo angloško letalstvo 16 letal. V 24 urah so izgubili Anglo-Amerikanci 97 letal, med njimi 79 štirimotornih bombnikov. Nemško letalstvo je izgubilo v istem času 20 letal.

Po poročilu z dne 7. januarja so se na zapadnem sektorju južne fronte razbili vsi sovražni napadi. Nemški hitri čolni so pred angloško obalo potopili iz neke spremljave pet ladij s skupno tonažo 12.500 brt. in neko stražno ladjo.

8. januarja je bilo sporočeno, da je sovražnik na zapadnem delu južne fronte razširil svoje napade. Pri bombniških napadih na nemški zapad, zlasti nad Mannheim-om in Ludwigshafen-om, je izgubil sovražnik 33 letal. V prvem tednu leta 1944. so izgubili Anglo-Amerikanci 262 letal, od teh pa 231 štirimotornih bombnikov.

Po poročilu z dne 9. t. m. je popustilo sovražno delovanje v odseku Mignano-Venafra. Tu in ob jadranski obali so bili odbiti vsi sovražni na-

padi. Angleži so pri posamičnem bombardiranju zapadne Nemčije ponovno zadeli katedralo v Aachen-u.

Iz poročila, izdanega dne 10. t. m., izhaja, da se je na zapadnem sektorju južnoitalijanske fronte zrušilo več lokalnih napadov v nemškem artilerijskem ognju. Na ostali fronti je bilo bolj mirno.

11. januarja: Srđiti boji zapadno od Venafra. Vsi sovražni napadi odbiti. Lokalni vdor pri Cervaru je bil zapahnen. Drugod nikakih bistvenih dogodkov. 10. in 11. januarja so anglo-ameriški bombniki bombardirali Sofijo. Nemci in Bolqari so zbili 13 sovražnih letal. Verjetno pa je bilo uničenih še devet nadaljnjih letal.

12. januar: Zapadno od Venafra so se odigravali težki obrambni boji. Po trdem boju so nemške čete izgubile Cervaro in neko višino. Drugod samo lokalno bojevanje. 11. januarja so ameriški bombniški odredi doživeli nad srednjo Nemčijo strahovit poraz. Nemška obramba ni dopustila sklenjenega napada. Zbitih je bilo 136 ameriških letal, med njimi 124 štirimotornih bombnikov, še preden so prišli do svojih ciljev. Verjetno pa je bilo uničenih še več drugih letal.

Izdajalci lašizma in italijanskega naroda Zmaga je sigurna

Iz sodne razprave v Veroni — Izdajalsko početje maršala Cavallera

Zahrbtni udarec, ki so ga bili namenili Mussolinijevi nasprotniki v seji Velikega fašističnega sveta, dne 25. julija 1943, je bil z obsojdo veroneškega tribunala na zunaj maščevan, čeprav se usode italijanskega naroda ne da več popraviti. Člani Velikega sveta, ki so takrat postali orodje izdajalske klike okrog Viktorja Emanuela, Umberta, Badoglija in Cavallera, so bili na smrt obsojeni in so svojo krivdo deloma že zapečatili s svojo smrtjo.

O sodni razpravi v Veroni poroča dopisnik Nemškega dopisnega urada naknadno sledeče:

Obtožnica se je glasila na veleizdajo, podpiranje sovražnika in izdajstvo fašistične ideje na škodo odpora dežele in vojaških operacij. Z izjemo Cianettija, kateremu je sodišče priznalo olajševalne okolnosti, je bilo 18 obtožencev obsojenih na smrt. Razen že imenovanih in usmrčenih: grofa Ciana, maršala De Bona, Pareschija, Marinellija in Gottardija so bili in contumacia še obsojeni na smrt Dino Grandi, Giuseppe Bottai, Albini, Fedezoni, Dino Alfieri, Begnardi in De Marsico.

V središču razprave je bilo čitanje spomenice maršala Cavallera o njegovem početju ter o dogodkih, ki so dovedli do državnega udara dne 25. julija 1943. Spomenico je prečital predsednik tribunala advokat Vecchini. Maršal Cavallero, ki je končal 21. septembra s samomorom, je zabeležil v svoji spomenici, da se je počenši z novembrom 1942 bavil z mislijo na odstranitev Mussolinija. Da bi za ta slučaj olajšal kralju sestavo nove vlade, se je udeležil cele vrste sej, pri katerih so označili Badoglija kot najbolj prikladno osebnost. Ko je maršal Cavallero moral v decembru 1942 odstopiti kot šef velikega generalnega štaba, se je še nadalje bavil z mislijo, kako neki bi se dalo strmoglaviti Mussolinija. O svojih načrtih je govoril Ugo Cavallero tudi z nekim višjim oficirjem iz okolice prestolonaslednika Umberta, ki mu je zagotovil, da bo njegove ideje sporečil najvišjemu mestu.

Ko so Anglo-Amerikanci okupirali Sicilijo, je zavzel Cavallero načrt konkretno obliko. Kralj — tako je glasil načrt — naj bi Mussoliniju odvzel vodstvo vojskovanja, s tem pa bi vojaška polnomočja zopet prešla na krono. Vse ostalo bi se že opravilo. Badoglio bi imel prevzeti novo vlado. Medtem je Cavallero pridno agitiral s svojim načrtom v vrstah visokih državnih uradnikov in senatorjev. Neki veleindustrialec je izrazil svojo pripravljenost dati v to svrhu sto milijonov lir. Cavallero se je razgovarjal tudi z Badoglijem in z generalom Ambrosijem. V teh razgovorih je bilo sklanjeno, da bodo skušali doseči svoj cilj — na ustavni pot, to je preko Velikega sveta fašistov.

Državni tožilec posebnega sodišča je v svojem govoru najprej opisal tradicionalno politiko hiše Savojske, ki je od nekdanj zavrnila revolucionarna gibanja, dokler to ni bilo zvezano s prevelikim rizikom. Tako se je trdil prestol Savojscev lahko tudi leta 1922 oprl na fašistično revolucijo. Z vojaškimi neuspehi, ki jih je povzročila trajna sabotaža generalnega štaba, je oživele aktivnost monarhije. To dokazuje najbolj nazorno zarota, ki jo je pričel maršal Cavallero. Cavallero je takoj izbral Badoglija, moža monarhije. Pa tudi v ostalem je pokazal Cavallerova spomenica vse fraze izdajstva monarhije in generalnega štaba. Ker general Ambrosio ni imel korajže odkritega oficirskega upora, je prišel Cavallero na misel, poslužiti se visokih osebnosti fašizma. Zločinski načrt je dosegel svoj višek v resoluciji, za katero so glasovali na seji Velikega sveta fašistov 24. in 25. julija 1943 Grandi in sedaj na smrt obsojeni obtoženci.

Ta resolucija je dala kralju vse juristične in politične možnosti za padec režima. Glede krivde podpisnikov Grandijeve resolucije ne more tedaj biti nikakega dvoma, 19 obtožencev je dalo s svojim glasovanjem sovražniku koristne možnosti glede nadaljevanja vojaških operacij. Državni tožilec je radi tega predlagal smrtno kazen.

Obtoženci so se skušali zagovarjati pred tribunalom s trditvijo, da niso poznali daljnosežnosti Grandijeve resolucije. Temu nasproti pa so potrdile priče, da so si morali biti obtoženci kot vsi soki dostojanstveniki in ministri popolnoma na jasnem glede posledic njihovega postopanja. Tako je izjavil bivši predsednik Italijanskega senata Suardo, da je imel med sejo Velikega sveta fašistov občutek, »da se nekaj plete proti Mussoliniju in njegovemu režimu.« Bivši strankin tajnik Scorza je izjavil, da je imel vtis, da pomeni Grandieva resolucija začetek zarote proti šefu vlade. Bivši predsednik fašistične zveze kmetov Frattari je dejal, da imel občutek, v tej seji Velikega sveta bodo vse postavili na glavo. Tudi drugi so izjavili, da je bila vsem članom sveta jasna odgovornost do zadržanja.

Obtožence je branilo sedem odvetnikov. Po njihovih zagovorih se je umaknil sodni dvor k štirinurnem posvetovanju. Nato so razglasili sodbo, ki je priznala samo enemu izmed navzočih obtožencev olajševalne okolnosti. Korporacijski minister Cianetti je namreč po seji Velikega sveta fašistov poslal Mussoliniju pismo, v katerem je preklical svoj podpis na veleizdajalski Grandievi resoluciji.

Obsodba je bila razglašena ponedeljek popoldan. Grof Ciano, maršal De Bona, Pareschi, Marinelli in Gottardi so bili ustreljeni v torek predpoldan.

Iz Berlina poročajo: V ponedeljek so se sestali v Berlignu Kreispropagandaleiterji gibanja iz vsega Reicha k zasedanju, v okviru katerega so vodilne osebnosti stranke, vojske in države spregovorile v svojih predavanjih k političnemu in vojaškemu položaju. Reichsminister Speer je podal pregledno sliko o stanju nemške oborožitve. Großadmiral Dönitz je govoril o položaju vojskovanja na morjih ter o bodočih možnostih podmorniške vojne. Generalfeldmarschall Milch se je bavil z vprašanjem zračne vojne, pri tem pa je postavil našo rastočo obrambno moč v središče svojih izjav. General der Infanterie Jäschke je govoril o nalogah vojske. Obrazložil je izčrpno ves vojaški položaj ter je z zaupanjem karakteriziral bodoči razvoj na frontah. Govorili so nadalje H-Obergruppenführer Kaltenbrunner, šef propagandnega štaba Wächter in ministerjalni direktor dr. Naumann. Kot zadnji je povzel besedo Reichsminister dr. Goebbels, ki je obrazložil načelno položaj Reicha na političnem in vojaškem področju. Ministrov govor je dal zbranim duhovi rekvizit, ki ga potrebujejo pri zasidranju nacionalsocialističnega mišljenja v zavest nemškega naroda, da bi tako ustvarili vse politične in moralne predpogoje za zavarovanje še šans naše zmage. Zbrani Kreispropagandaleiterji so na koncu zasedanja manifestirali svojo zvestobo, bojno pripravljenost in odločnost volje za zmago.

LETALSKA ZAŠČITA

Voda, najboljši pomagač v stiski

Voda je tisti element našega življenja, ki ga najdemo povsod o obilni meri. V vojnem času pa je predpogoji, da sovražnik ne zadene s svojimi bombami naših vodovodov in studencev. Praksa letalskih napadov je pokazala, da meri sovražnik šestokrat tudi na vodovode itd., tako, da je naše dolžnost, v okviru letalsko-zaščitne skupnosti skrbeti tudi za to, da ohranimo vodo v kolikor mogoče večjem obsegu. Predvsem bodi naša skrb usmerjena v to, da napolnimo ne samo v stankovanjih, nego tudi po kleteh, gospodarskih poslopih in lopah vodne rezerve za slučaj, da bi bilo treba gasiti požare. Ker zadostujejo v mestih že male ali srednje eksplozivne bombe, da razblitijo cestišča in raztrgajo pod njimi ležeče vodovodne cevi, so morali v mestih poskrbeti za dovolj vode na ta način, da so izkopalni posebne gasilne ribnike ali baje, kakor so jih imeli včasih v vaseh brez vodovodov. Pa tudi na deželi, kjer se nahajajo mali potočki, je umestno, da si ljudje napravijo take male ribnike, iz katerih lahko v trenutku sile črpajo vodo za gašenje.

V ostalem pa se mora vsak član letalsko-zaščitne skupnosti vprašati, da-li je v njegovem stanovanju poskrbljeno glede vode. Voda bodi postavljena v posode na stopniščih, v lopah, na podstrešjih itd. Posoda pa mora biti postavljena tako, da jo je lahko hitro doseči brez ovir. Kjer imajo vodovode, je skrbeti za to, da cevi ne popokajo od mraza.

Voda je v bombniških nočeh domovini najzanesljivejši in najzvestejši pomagač letalsko-zaščitne skupnosti. Postopaj skrbno z vodo, ker bo to v korist vsakega posameznika in skupnosti!

* Kje so naše ptice? Tudi iz ostalih delov Stajerske prihajajo poročila, da se število pri nas vdomačenih ptic leto za letom čim dalje bolj znižuje. To velja še prav posebno za one ptice, ki se ne izselijo preko zime, marveč ostajajo pri nas. Še pred nekaj leti smo se v tem zimskem času izgovarjali na ostro zime, češ, da hud mrz živalice prisili, da se za čas najhujšega mraza poskrbijo v varnejša zavetja, za kar posebno na deželi služijo senjaki in sploh gospodarska poslopja. Letos se na ta izgovor ne moremo več opirati. In vendar se ravno letos celo v neposredni bližini naših mest posebno občuti pomanjkanje ptic v splošnem, nekaterih pa se sploh ne vidi več. To nikakor ni vprašanje zabave ali sporta, marveč je za naše sodarje in sploh za naše polječstvo važnejše gospodarsko vprašanje, kakor si to v obče predstavljamo. Skrbimo, da s prehrano ptic preko zime vsaj to ohranimo, kar še imamo!

Stalin zahteva boljše vizacijo Poljske

Po poročilih, ki so prispela v Berlin, se sovjetska vlada ne more več odtegniti vedno širje zasnovani razpravi glede poljskega vprašanja. Zadnje dni so podtaknili sovjetski vladi celo vrsto predlogov, kar je napotilo sovjetsko vlado, da je stopila iz svoje rezerve. Stalin je pooblastil agencijo Tass k tozadevni izjavi. Predlogi, ki jih vsebuje izjava agencije Tass, pa niso pripravni za nikako razpravo o tozadevnem poljskem vprašanju, ker izjavlja Moskva, da poljska emigrantska vlada v Londonu ni v stanju, organizirati na Poljskem aktivno borbo proti Nemcem, češ, da je predalec proč od svojega naroda. Moskva torej odteka ministrskemu predsedniku Mikolajcziku v Londonu pravico do teritorialnega sooblikovanja Poljske. V ostalem pa sovjetski predlogi ne predstavljajo nič novega. Sovjetska Unija je že od nekdanj imenovala takozvano Curzonovo črto iz leta 1919 kot mejo med Sovzetijo in Poljsko, kakor jo nameravajo obnoviti zavezniki. To Curzonovo črto je nekot sprejel Vrhovni svet zaveznikov. Odgovornost za rešitev tega problema valijo tedaj boljševiski za vsak slučaj na svoje zaveznike, računajoč pri tem, da Angleži in Amerikanci ne bodo dematerializirali tešitve, ki so jo nekot izdelali sami. Da bi onemogočili vsak protest iz Londona ali Washingtona, izjavljajo boljševiski, da nudi Curzonova črta edino možnost, da se popravijo posledice Sovjetski Uniji vsiljenega miru iz Rige leta 1921. S tem argumentom predlagajo boljševiski Poljakom, naj sprejmejo to Curzonovo črto,

teritorialno pa se naj odškodujejo na področjih, ki jih je anektirala Nemčija. Ostalo poljsko ozemlje boče anektirati Moskva.

Zadeva glede Poljske je taka, da Sovjetiji sploh ne gre za kako odločitev mej. Moskva boče izsiliti iz Poljakov pogodbo, slično paktu, ki ga je sklenil 12. decembra 1943 v Moskvi češki emigrant dr. Beneš. Moskvi gre torej predvsem za boljševisacijo ozemlja, ki se nahaja na zapadni meji Sovjetije. Da se Angležem in Amerikancem ne bi zamerili, so boljševiski izdali omenjeno izjavo agencije Tass, istočasno pa so odklonili vsako dogovarjanje z londonskimi Poljaki. Ne bo več dolgo, ko se bo pojavila »poljska vlada« po milosti Moskve, tedaj pa bo Kremlj zahteval v Londonu in Washingtonu, da naj priznata to »vlado« namesto eksilne »vlade« gospoda Mikolajczaka.

Po zadnjih poročilih so diplomatski zastopniki londonskega tiska objavili v sredo zelo ugodne komentarje o sovjetski izjavi glede poljskega vprašanja. Poljsko emigrantsko vlado v Londonu pa obenem pozivajo, naj sprejme sovjetske predloge, ki so baje zadnja šansa, ponujena s strani sovjetrov. Celokupni angleški tisk je začel pritiskati na londonske Poljake, naj že končno sprejmejo Stalinov diktat. Tako se ima Poljska v ekstu zahvaliti Anglosasom, da je prišla radi Danziga iz države pod boljševiski kom.

PK.-Kriegsber. Piel / Atl. (Sch.)

Der Bandenkrieg in Bosnien.

In der Gefangenensammelstelle werden die Banditen — Teile der bolschewistisch verseuchten Bevölkerung und Badogliosoldateska —, die in den bosnischen Bergen ihr Unwesen trieben, zusammengebracht.

Naloge tiska v Veliki Nemčiji

K vrednotenju liberalističnega in nacionalsocialističnega časopisja

Iz dopisov, ki jih dobiva naše uredništvo iz vrst svojih mnogoštevilnih bralcev za razna pomenila, posnemamo, da si marsikdo našega čtiva ne razlaga vedno tako, kakor je mišljeno. To je razumljivo, če se pomisli, da je dandanes gradivo časopisja obsežno in mnogostransko, kar povprečni bralci ne morejo vedno v celoti pravilno predelati. Mi vemo, da se duhovno obzorje ljudi ne širi samo v šolah, temveč prav posebno s čitanjem dobrega in poučnega čtiva. Medtem, ko predstavljajo šole ureditve za ustvarjanja temeljev za življenje v splošnem, je čitanje v času šolanja in študiranja nekaka podpora, lajšanje in izpopolnjevanje šolske izobrazbe; v pošolski dobi in v življenju pa zajemanje in zasledovanje vsega napredka, ki ga neprestano ustvarja človeški um in ga človek, ki hoče držati korak s časom in biti o vsem na tekočem, mora poznati. V sodobnosti živeči kulturni človek, ki zna misliti in ima za vse, kar se v življenju dogaja, ne samo zanimanje, temveč tudi odprti duševni pogled, mora biti reden čitalec časopisov.

Dokler človeštvo ni imelo časopisja, temveč samo knjige, ki so bile v svojem prvem razvoju pisane z roko in šele po izumu knjigotiska tiskane po današnjih pojmihi, je čitanje predstavljalo prav redko in drago zadevo. Danes je posebno pri nas v Veliki Nemčiji možno čitanje knjig in časopisov vsem in vsakemu, kar je znak, da stojimo kulturno med vsemi narodi na najvišji stopnji.

Dobri učitelji že v ljudskih šolah učijo pravilno čitanje. Vzgojitelji srednjih, višjih in strokovnih šol, kakor tudi predavatelji v šolah za odrasle, predvajajo v okviru raznih učnih predmetov o študiju potom čitanja. Je pač tako, da pravilno čitanje omogoča bralcu veliko več, kakor nepravilno.

Mlado dekle, ki išče v čtivu razvedrila v odstavkih in poglavjih, ki odgovarjajo njenemu idealu, in čita v to svrhu najprej zadnje poglavje, in če ji isto ugaja, se loti še morebiti tudi ostalega dela knjige, ne postopa pravilno. Bralec, ki čita v časopisu opis junaškega dela kakega frontnega vojaka, in ker ni bil nikdar na bojišču, še manj pa junak, in tudi po svoji splošni izobrazbi ni popolnoma v stanju presoditi, kaj vse zmornedno junaški vojak, če se mu nudi priložnost, dela krivico junaku in časopisu, če smatra morda tako poročilo za olepšano, pretirano ali celo za iz trte zvito.

Nepravilno duhovno predelovanje časopisnega čtiva je ostanek liberalne ali demokratske dobe. Kakor se danes v takozvanih demokratskih državah, kakor sta n. pr. Anglija in Amerika, tako smo do uvedbe nacionalsocializma tudi pri nas imeli mnogo časopisa in čtiva raznih političnih strank in svetovnih nazorov, ki so se medsebojno bojevali in pobijali. Da je vsaka stranka hvalila in branila svoj program na vse pretege, pri tem pa istočasno s svojo brezobzirnostjo napadala in pobijala mišljenje in pisanje nasprotnega lista, je bilo naravno. Saj je to politični in družabni sistem tako zahteval. Da se je in se še danes plutokratsko časopisje v tem poslužuje vseh mogočih sredstev, je logično, da se pri tem ne vzame preveč točno z zadevo resnice. V kapitalističnih državah je politično udejstvovanje poslovna zadeva, ki jo vodijo posredno ali neposredno večinoma židje. Ker židovski posli navadno niso vedno čisti, najdemo v po židih financiranih listih seveda tudi precej neresnice.

Nekaj popolnoma drugega je seveda s časopisjem, ki izhaja v Veliki Nemčiji, odkar vlada nacionalsocializem. Med to časopisje spada seveda tudi naš tednik. Pri nas imamo samo eno stranko, to je NSDAP, ki ima v svojih rokah ves narod ter služi slehernu politično glasilo nemškemu ljudstvu, ki je radi tega diržirano po popolnoma enotnih smernicah. Naše časopisje piše samo to, kar je narodu potrebno in koristno. Nacionalsocialistično časopisje prinaša samo stvarnosti. Tuj mu je tudi vsak boj s kako konkurenco, ki je nikjer nima. Ustanovitev, izdajanje in izhajanje nacionalsocialističnih listov se ravna po potrebah ljudstva in noben list ne pozna kakih eksistenčnih bojev, rentabilitetnih računov, gospodarskih kriz in težav, kakor so jih naši bralci imeli priložnost opažati v času bivših režimov. Pri vsem tem je poudariti, da ne slonijo aktivna gospodarstva nemških listov na kapitalistično usmerjenih pridobitnih podlagah, kakor v Angliji in Ameriki, kjer izdajajo židje časopisje radi polnjenja svojih žepov, nitekor pa ne radi ljudskih potreb. Nemško časopisje tvori sestavni del nemškega narodnega gospodarstva in služi potrebam in koristim naroda. Nacionalsocialistični tisk nima povoda in tudi ne potrebe, da bi se poedina glasila medsebojno napadala, še manj pa, da bi objavljala neresnične vesti. Naša časopisna propaganda, ki služi našim političnim ciljem,

se giblje samo v mejah stvarnosti. Kar narodu ni treba vedeti, mu kratko malo ne pove, politično zrel narod, kakor je nemški, se pa pri tem tudi zaveda, da je to v redu in stvarno, kar mu njegovo časopisje poroča.

Za pravilno razumevanje časopisnega gradiva je bralcu potrebno isto, kakor učencu pri čitanju beril iz šolskih knjig in doraslim iz knjig v splošnem. Predno se bralec loti čtiva, se navadno spozna z imenom pisca. To je važno, ker se na ta način spozna z njegovimi nazori, v kolikor jih še ne pozna iz že čitanih člankov. Ako gre za razprave, ki izhajajo v obliki člankov brez navedbe pisca, so to v največjih primerih sestavki urednikov dotičnega lista. V uredniških pisani prispevki so večkrat označeni tudi samo z začetnimi ali končnimi črkami imena člankarja. Prevodi in citati iz drugih časopisov so tudi večkrat delo urednikov z navedbo vira. Ko bralec ugotovi njemu že znanega in neznanega avtorja, se mora pri čitanju poglobiti v njegove misli in jih dosledno zasledovati. Morebitne težje razumljive misli ali besede je treba večkrat prečitati in v mislih povezati z ostalimi, da se dobi pravo sliko. Besede tujega izvora v kolikor bi se pojavile brez bližje razlage, je treba spoznati potom pomožnih besednjakov itd., ker je popolno razumevanje celotnega spisa nudi bralcu korist.

Kratka politična in vojno-politična poročila o notranjih in zunanjih zadevah črpa naše časopisje v glavnem iz javne poročevalnice Deutsches Nachrichten-Büro, ki ima svoj sedež v Berlin-u. Iz Berlin-a dobivajo vsa uredništva vključno uredništva »Stajerskega Gospodarja« brezlična brzojavna poročila, ki jih sestavljajo, zbirajo, prevajajo in pripravljajo prostrana uredništva imenovanega urada. Iz teh poročil izvelečajo tedniki v skrajšani obliki jedro za svoja poročila, ki jih sestavljajo v obliki člankov in notic. Da bi pri nas uredništva uvrščala v liste tudi izmišljotine, smiselno predugačena, pretirana ali pa v senzacijske svrhe napihnjena poročila o raznih družabnih škandalih, kakor jih je že od nekdaj ameriško časopisje, je popolnoma izključeno. Pač pa jih Spodnještajerci poznajo še izza časa bivše Jugoslavije. Takega čtiva nacionalsocialistično časopisje ne servira svojim bralcem in bi tisk nadzorjuči organi pri vsakem najmanjšem zdkirkljaju v tako smer vse to v kalli zadušili.

Diržirano gospodarstvo Tretjega Reich-a tudi ne omogoča v kaké nesolidne špekulacijske namene objavljati pobarvane nestvarne gospodarske sestavke. Pač pa najdete v vsaki številki ameriških listov pretirane in olepšane podatke o njihovih tovarnah, produkcijskih zmoglostih itd., ker je to v takozvani »demokratski svobodi tiska« možno in dovoljeno. Nemško narodno gospodarstvo ne pozna konkurenčnih bojev, ker služi narodu in njegovim potrebam, zato pa tudi ne sme nikdo ničesar neresničnega pisati ali poročati o našem gospodarstvu.

Tudi oglasni oddelki nemških časopisov so ogledele solidnega gospodarskega udejstvovanja, ki ga pozna Nemčija, odkar ji vlada Adolf Hitler. Naše časopisje objavlja samo oglele, ki v vsakem oziru odgovarjajo tiskovnim predpisom in izključujejo vsako možnost varanja in slepljenja ljudstva. Plutokratsko časopisje, ki sloni na dobičkanosti, pa išče svoj glavni vir dobičkov ravno v oglasih kričeče vsebine in lažne reklame, ker se najbolje plačajo.

Končno je omeniti, da je dandanes časopisje nekakšno nadomestilo za čitanje knjig, časopis nam je vzgojitelj in informator v političnih zadevah. Časopis nam pove vse najvažnejše iz domovine in tujine, časopis tvori vez med našimi vojniki na frontah in med njihovimi svojci v domovini. Iz časopisov črpamo znanje za izpopolnjevanje našega duhovnega obzorja. Z eno besedo, časopis je danes za civiliziranega človeka to, česar se sploh ne more pogrešati. Mirno lahko zaključimo s trditvijo, da je nekako lažje odpovedati se za jutru, kakor pa čitanju časopisov.

□ Sedem ministrskih izdajalcev Duceja pod ključem. Kakor poročajo nemški listi iz Zeneve, se nahaja od članov bivše italijanske fašistične vlade, ki so 25. julija 1943 glasovali proti Mussoliniju, že sedem v oblasti fašistično-republikanske vlade. Vsem tem bivšim fašističnim veljakom bo sodilo sodišče v Veroni. Kot prvi bo prišel na vrsto Mussolinijev zet grof Ciano, ki ga imajo zaprtega v neki posebni celici jetnišnice v Veroni. Med njegovimi »kolegi« se nahajajo tudi bivši »ministri« Gino Pareschi, Tullio Gianetti in maršal De Bono.

O nastanku, obstoju in razpadu druge nemške države

Kratek pregled v zgodovino nemškega naroda od leta 1815 do 1918

Razpust prve nemške države ali Reich-a ter tlačanje nemškega naroda pod Napoleonovim gospodarstvom, je spravilo v nemškem ljudstvu željo po ureditvi in obnovitvi nove enotne nemške države zopet na površje. Akoravno so pod Stein-om in Hardenberg-om v Prusiji uvedli razne reforme, ki so pomenile precejšen napredek v državnem življenju, to nikakor ni moglo odpraviti slabosti, ki jih je povzročil razpad prve države.

Zato je prišlo po odstranitvi Napoleona leta 1815. do ustanovitve Nemške zveze, ki so ji pravili »Deutscher Bund«, in sicer pod predsedstvom Avstrije. Pri tem je šlo za zvezo držav, ki ni ničesar spremenila na samostojnosti posameznih področij. Organi Nemške zveze so bili: zvezni zbor in svet, ki sta zasedala v mestu Frankfurt am Main in istotam opravljala tudi svoje posle. Za slučaj vojne je bila predvidena takozvana zvezna armada ali Bundesheer, sestojela iz kontingentov posameznih teritorij. Nemški zvezni pa seveda nikakor ni uspelo, da bi bila nadomestila manjkajočo državno enotnost ter spremenila politična dogajanja. Vzrok je bilo iskati v dejstvu, da sta se velesili Prusija in Avstrija neprestano medsebojno bojevali za svoje pravice in nadoblast.

Bili so to časi, ko so vsako vzpodbudo in vsako gibanje za brutalno silo v kalu zadržali, če je izražalo želje naroda, ki so zahtevali zopetno ureditev enotne, slojne in velike nemške države. Zgodovina organizacij Deutsche Burschenschaft in Deutsche Turnvereine, ki sta predstavljali vse, državna sportno-telovadna gibanja z nacionalnim ozadjem, bi lahko o tem mnogo spregovorila. To neigranje volje nemškega naroda in nasilno tlačanje prebivalstva je dalo povod, da so se leta 1849. v Frankfurt-u am Main sestali vodilni možje vseh nemških ganov ter tvorili nekakšen predparlament, ki je razpisal splošne volitve v narodno skupščino. Ta skupščina je že leta 1849. izdala ustavo za vso nemško državo ali Reich ter postavila štajerskega nadvojvodo Johanna za upravitelja nemške države. Ko je pa pruski kralj odklonil ponujeno mu cesarsko krono, se je tudi to podjetje izjalovilo.

Kljub vsemu temu pa je nemška zveza obstajala še naprej. Boj Prusije in Avstrije za vodstvo nemške države je končno ojačal misli in želje po enotni državi. Bratomorna vojna med Prusijo in Avstrijo je leta 1866. pri Königgrätz-u, ki je končala s porazom Avstrije, Prusiji odprla pot k ustanovitvi novega Reich-a brez Avstrije.

To je pozneje dovedlo do ustanovitve Severne nemške zveze pod vodstvom Prusije, ki so ji pravili Norddeutscher Bund. Ta zveza je od leta 1866. do 1870. zajela vse severonemške države v eno zvezo, kateri so se sčasoma priključile še vse ostale nemške države z izjemo Avstrije.

Zvezo Norddeutscher Bund so predstavljali sledeči organi: 1. Pruski kralj kot predsednik. 2. Severo-nemški državni zbor ali Norddeutscher Reichstag kot zastopnik ljudstva. 3. Zvezni svet ali Bundesrat kot zastopnik vlad in zvezni kancelar ali Bundeskanzler Bismarck.

Severo-nemška zveza, ki jo je pripravil in ustva-

ril kot velestoritev eden največjih politikov in voditeljev nemškega ljudstva, kancelar Bismarck, je tvorila podlago za proglasitev drugega Reich-a, kar se je zgodilo po zmagoviti končani vojni s Francijo, dne 18. januarja 1871.

Drugi Reich je bil, kakor pred njim severonemška zveza, nekakšna zvezna država, ki je slovela na zvestobi nemških knezov in veleumnem političnem vodstvu Bismarck-a. Država je obstajala iz štirih kraljevin, šestih velikih vojvodin, sedmih kneževin, treh svobodnih mest ter iz državne dežele ali Reichsland-a Elsaß-Lothringen. K temu so se pridružila v teku razvoja še kolonijalna posestva Nemčije, ki so jim pravili zaščitna področja ali Schutzgebiete, nemška Vzhodna Afrika, Kamerun in Togo; v Avstraliji pa deli Nove Guineje, in sicer Maršalski, Karolinski, Marianski in Samoa-otoki.

Drugi Reich je bil zvezna država. V njen delokrog so spadale: zunanja politika, vojska in mornarica, nadalje državljansko pravo, pošta, brozjavi, carine in davki. Država je razen tega imela možnost, da si je svoje pravice povečala, kar se je večkrat zgodilo. Posebne pravice je imela Prusija, ker je kralj Prusije bil hkrati nemški cesar, predsednik pruske vlade pa državni kancelar ali Reichskanzler. Nekaj posebnih rezervnih pravic so imele seveda tudi južno-nemške države.

Organi pravne oblasti so bili: 1. Nemški cesar kot vrhovni poglavar in predsedstvo zveze z razmeroma malimi pravicami. 2. Zvezni svet ali Bundesrat, ki je skupno z državnim zborom ali Reichstag-om bil zakonodajni činitelj in so ga tvorili zastopniki vlad. 3. Državni zbor kot zastopnik ljudstva, pristojen za zakonodajo in upravo. 4. Zvezni kancelar kot vodja vse notranje in zunanje državne uprave.

Pozneje je sčasoma rasla moč organov Reich-a. Cesar je dobil cesarsko oblast za pridobljeno kolonijalno ozemlje in tudi v zakonodaji je postal sodooločujoč. Razvoj države je bil v razmahu. Kljub temu pa ni uspelo, da bi se bila popolnoma izgradila. Strankarski boji so razkrojili narod in državo. Liberalizem, politizirajoči katolicizem in mednarodni marksizem so bili nekakšni prvi sovražniki države, ki so skupno z narodnimi manjšinami povzročili konec drugega Reich-a.

V svetovni vojni so vsi nasprotniki Nemčije nastopili z veliko nadmočjo. Na eni strani so se bojevale Nemčija, Avstro-Ogrska, Turčija in Bolgarija, na drugi strani pa Rusija, Francija, Anglija, Srbija, Japonska, Italija, Rumunija, Grčija, Zedinjene države Severne Amerike itd. Dolgotrajna vojna je povzročila nasprotstva med vlado in državnim zborom, kar je razkrojilo nemški narod. Dne 9. novembra 1918 se je pobuni v Kiel-u pridružila še revolucija v Berlin-u. Cesar Wilhelm II. je zbežal v Holandijo. Med temi dogodki se je pa sklenilo premirje, ki je spravilo državno oblast Nemčije v roke revolucionarjev. V Avstro-Ogrski so imeli slične znake razpada, ki so jih ojačile še različnosti narodov, ki so živeli na njenem področju. Revolucija leta 1918. je razbila tudi avstro-ogrsko monarhijo, ki je bila za to že dalj časa zrela. Iz dela nemških dežel je takrat nastala Nemška Avstrija kot samostojna država.

se tudi zgodilo, ako hrabra nemška vojska ne bi bila zgradila svojega močnega branika na vzvodu. Na tem braniku se bodo razbili vsi anglo-ameriški in sovjetski upi. Poljski emigrantje so dobili tudi s strani Amerikancev skomiganje z rameni, kajti tudi ta del Anglosasov je istega mnenja z Angleži, da so mali narodi pač dobri tedaj, kadar krvavijo za anglosaške in plutokratske interese. Da pa postanejo ti narodi nezanimivi v trenutku, ko zahtevajo za svoj krvni davek nagrado. Brutalni cinizem, s katerim odklanjajo ameriški židje boljševikom na ljubo poljske zahteve, je nov dokaz za stisko, v katero so zabredli mali narodi vsled anglosaške in židovske brezvestnosti. Interes za Poljsko je ugasnil tedaj ne samo pri Angležih, nego tudi pri Amerikancih. K sreči pa o redu v nekdanjem poljskem prostoru ne odločajo boljševiki in Anglosasi, temveč Nemčija. To je stvarnost, ki sproti razveljavlja vse sovražne kombinacije o bodočnosti Evrope.

Abseits der dalmatinischen Landstrassen

„Horizontschleicher“, „Geröllstolperer“ und „Dornenreisler“ im Karst- und Bergland Dalmatiens

Von Kriegsberichtler Dr. Walter Gruber.

PK. Durch Marschieren allein wird der Krieg sicher nicht gewonnen. Aber das Marschieren der Infanterie ist doch für den Sieg unentbehrlich. Das erfuhrt die Kompanie eines ostpreussischen Jägerregiments, in dem aber auch Offiziere und Soldaten aus anderen deutschen Gauen stehen.

Im Zuge der Sicherung des Ostadriaraumes kamen diese Männer ins dalmatinische Gebiet. In drei Marschtage säuberten sie das Gelände beiderseits der wichtigen Straße zu einem bedeutenden Adria-Hafen. Dabei machten sie zum ersten Mal Bekanntschaft mit den durchschnittlich einen Meter hoch geschichteten Steinmauern, welche in Dalmatien alle Äcker und Gärten umgeben. Sie zwingen den Soldaten nicht nur zu einem lästigen Überklettern, sondern bieten auch den Banditen ideale Brustwehren. Dazu mußten bei diesem Querfeldeinmarsch hohe Gebirgssättel überquert werden.

Eine knappe Woche lang machten sie dann in der Hafenstadt Sicherungsdienst. Das hieß durchaus nicht zum Wacheschieben, sondern vor allem am Ausbau der Verteidigungsanlagen mithelfen. Immerhin erschienen diese sechs Küstentage der Kompanie später wie eine paradiesische Zeit. Denn eines Nachts hieß es plötzlich aufbrechen und über hohe Gebirgssätze einer größeren Bande im wahren Sinne des Wortes »nachsteigen«. Erst am dritten Marschtage konnte sich die Kompanie eine Pause von vier Stunden gönnen, wobei allerdings noch ein Zug als Vorposten Dienst tat. Dann wurde in einem neuerlichen Gewaltmarsch, von 10 Uhr morgens bis 2 Uhr nachts, auf einer löcherigen Landstraße bei dauernder Abwehrbereitschaft eine von Banditen bedrohte Stadt erreicht. Um acht Uhr früh ging es noch 23 Kilometer weiter. Kaum waren behelfsmäßige Verteidigungsstellungen hergerichtet, als auch schon die Banditen in der Abenddämmerung angriffen. Sie versuchten es in der Nacht und am nächsten Morgen immer wieder. Als ihre Kräfte zu ermatten schienen, setzte die Kompanie mit den anderen Einheiten zusammen gegen den zahlenmäßig immer noch weit überlegenen Feind zum Gegenangriff an, eroberte ein stützpunktartig ausgebautes Dorf und verteidigte es drei Tage und Nächte lang gegen die fanatisch anrennenden kommunistischen Banditen. Als diese schwer geschlagen sich zurückzogen, konnte die Kompanie einen halben Tag ruhen, ehe sie wiederum zwei Stunden in ihren neuen Standort zurückmarschierte.

Aber schon am nächsten Morgen wurde sie erneut zu einem von anderen Banden bedrohten Elektrizitätswerk gefahren, von wo der Feind zunächst 10 Kilometer über ein wildzerklüftetes Gelände weiter verfolgt wurde. Dabei mußten nicht nur Krater und Trichter durchklettert und ein mit allen Höhlen, Senken und Verstecken vertrauter Feind bekämpft werden. Fast noch mehr machte in diesem wasserlosen Karst der Durst zu schaffen. Aber hinter dem Teilziel lagen noch weitere 20 Kilometer Geröllfeld. Der neue Morgen sah die im Freien nächtigenden Jäger wieder in unermüdlicher Verfolgung der Banditen. Die Verse von Ludwig Uhlands »Schwäbischer Kunde«, wonach es »viel Steine gab und wenig Brot«, waren neben anderen »schwäbischen« Ausdrücken die häufigst gebrauchten Worte der Jäger. Aber auch der folgende Tag sah die todmüden Männer im Gebirgsinsatz. Noch ein halber Tag mußte durchgestanden werden, ehe sie in den Standort zurückgefahren wurden. Ihr unermüdliches Marschieren und »Geröllstolpern« war jedoch nicht umsonst gewesen. Größere Einheiten konnten dadurch ungehindert herangeschafft werden, die nun planmäßig den ganzen Raum abwehrbereit machten. Wenn man bedenkt, daß dieses »Horizontschleichen« von Soldaten bewältigt wurde, die meist aus Flachlandgebieten stammten und daß der alpine Karstbau weder Zeltbau noch zusätzliche Nahrungsbeschaffung erlaubt, daß schließlich die Männer fast die Hälfte der Zeit ohne warme Verpflegung waren und sich nur in den kärglichen Rastpausen waschen konnten — sofern zufällig Wasser aufgetrieben wurde — dann kann man ihre Leistung erahnen.

Cez drn in strn z boljševiki

Nedvoumno priznanje ameriškega lista v vprašanju poljsko-sovjetskega spora - Židovska igra z javnim mnenjem Zedinjenih držav

»New York Times« je objavila članek, ki je posvečil z bengalično lučjo v spor med Poljsko in Sovjetsko Unijo. Omenjeni list ugotavlja namreč povsem neženirano, da bi Zedinjene države nadaljevale boj ob strani Sovjetske Unije tudi tedaj, ako bi Moskva ob istočasnem pogaženju načel Atlantske izjave rešila poljsko vprašanje z orožjem List ugotavlja, da ni vprašanja, ki bi zamoglo ločiti Zedinjene države in njih zaveznike. Tu imamo torej nov dokaz, da dolarski imperijalizem niti v sanjah ne misli na kak prelom s Sovjetijo zavoljo kapric poljskih emigrantov glede obnove nekdanje Poljske. Nasprotno: Amerikanci gredo z boljševiki skupaj čez drn in strn, prepustajoč Evropo boljševizmu. To bi

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

PK-Kriegsber. Iesse-Atl.-Sch.

Generalfeldmarschall Rommel an der Kanalküste. Im Rahmen seiner Besichtigungsreise im Westen besuchte Generalfeldmarschall Rommel die deutschen Verteidigungsanlagen am Kanal. Unser Bild zeigt ihn beim Verlassen eines getarnten Geschütz-bunkers.

Im Raum Nowel. Beim Angriff ein von den Bolschewistenbesetztes Dorf erhalten unsere Grenadiere überraschend Feuer der feindlichen Artill. und nehmen Deckung im Straßengraben, während die ihnen angreifenden »Tig« Panzer sofort den Feuerkampf aufnehmen. PK-Krieger. John-Sch.

Südfrent in und Schnee. In 200 Meter Höhe in einer kleinen Mulde finden sich die Stellungen unserer Fallschirmjäger, die hier einen harten Kampf, nicht nur mit dem Feind, sondern auch mit den Unbilden der Natur zu führen. PK-Kriegsber. Slickers (Sch.).

Schirner-Autoflex (Sch.). SA im Schigelände. Vom Schieinsatz der SA zur Vorbereitung für den Frontdienst. Auch mit den schwierigsten Geländebehindernissen wird der Läufer der Meldestaffel fertig.

POLITISCHER DROBIZ

Spanische Entscheidung über die Strategie. Die spanische Entscheidung über die Strategie. Die spanische Entscheidung über die Strategie.

Rastocher Widerstand gegen die Invasion. Rastocher Widerstand gegen die Invasion. Rastocher Widerstand gegen die Invasion.

Winterschlacht um den Sperriegel der „baltischen Tür“

Von Kriegsberichterstatter Dr. Joachim Fischer.

Die sowjetische Führung schaltete die Massenkonzentration im Raum von Schitomir ein starkes Kräfteaufgebot vor Witebsk parallel, um durch die Gleichzeitigkeit beider Angriffsunternehmen dem beabsichtigten Durchbruch durch die deutschen Abwehrkräfte zu zersplittern, sondern darüber hinaus der Winteroffensive die endgültig entscheidende Bedeutung zu geben.

PK im nördlichen Brennpunkt der großen Winterschlacht versuchen die Sowjets mit mindestens fünf Armeen, rund sechzig Schützendivisionen, darunter einer Reihe von Elite-Schützendivisionen, zugleich mit etwa 5 Schützenbrigaden, unterstützt von fünfzehn Panzer-Verbänden und den dazu gehörigen Artilleriekräften, seit dem 13. Dezember — Witebsk — die Stadt an der Düna, zu umfassen, die dort kämpfenden deutschen Verbände zu vernichten und die baltische Tür aufzustoßen, um

den Stoß nach Westen hin an die Ostsee über Dünaburg und Riga zu führen. — Dies ist der Tatbestand. — Aber was haben die Sowjets erreicht? Mehrere hundert Feindpanzer sind an den Fronten südostwärts, ostwärts, nördlich und nordwestlich Witebsk liegen geblieben. Tausende von Toten wurden geopfert — Regimenter der Garde-Schützendivisionen, die südlich Nowel auf Witebsk antraten, sind auf hundert Mann zusammengecrumpelt.

Die Entwicklung der sowjetischen Angriffsbandlungen.

Zwei sowjetische Sanitäter des Garde-Schützen-Regimentes 275, die ostwärts Witebsk im Abschnitt einer sächsischen Division überliefen, berichteten, daß die Auefälle dieses Regimentes unvorstellbar gewesen seien: Am 19. Dezember eröffnete das Regiment mit zwei Bataillonen zu insgesamt fünfhundert Mann den Angriff. Bereits am 24. Dezember war von dem Regiment nichts vorhanden, was hätte eingesetzt werden können. Das Regiment war aufgegeben, aus einer Unterhaltung verwundeter Offiziere auf dem Verbandspfad entnahmen die Überläufer, daß noch 37 Mann geblieben waren. Um dem Todes-Schicksal zu entgehen, liefen die beiden über, als sie Verwundete aus der Feuerzone bergen sollten.

So auch erging es den anderen Verbänden, die — wo es auch immer sein mag — die Umfassungsfrent von Witebsk aufbauen wollten. Nachdem die Bolschewisten zuerst — am 13. Dezember — von Norden her angriffen, eröffneten sie am 19. Dezember den Angriff ostwärts der Stadt, entlang der Düna nach Westen, um dann am 23. Dezember nach vorübergehender Umgruppierungspause erneut längs des Flusses in westlicher Richtung anzutreten. Am gleichen Tage begannen die Bolschewisten südostwärts an der Rollbahn nach Smolensk mit verstärkten Angriffen, die sich im Verlaufe des 24. Dezember wesentlich steigerten. Ebenfalls am 23. Dezember eröffneten starke Verbände der sowjetischen 4. Stoßarmee im Nordwesten der Stadt, an der Straße nach Polozk, ihre von Panzern unterstützten Angriffe, die gleichermaßen am 24. Dezember erheblich an Stärke zunahmen.

Empfindliche Einbußen der sowjetischen Kampfereserven.

Am ersten Weihnachtsfeiertag wie am zweiten wurden durch die zum Gegenangriff eingesetzten deutschen Reserven die Sowjets an ihrem Vorstoßen gehindert und dabei vor allem südostwärts Witebsk gezwungen, sich nach den deutschen taktischen Absichten zu richten. Schnee,

feuchtdunstiges Wetter, Temperaturen um Null Grad, erschwerten die Sicht und die Entfaltung in dem unübersichtlichen Gelände, das hügelig, durch Sümpfe, Waldstücke, Bachläufe, die nicht passierbar sind, hindernd ist. Grenadiere, Panzer-grenadiere, Sturmartillerie und Panzer, darunter auch schwere »Tiger«, kämpften eine harte Schlacht gegen die zahlenmäßig überlegenen Bolschewisten, die immer neue aufgefüllte Kräfte gegen die deutschen Stellungen heranzuführen, um einen Durchbruch nach Westen zu erzwingen, der dann die endgültige Umfassung von Witebsk einleiten soll. — Nicht nur allein die hohen Panzerverluste, sondern vor allem die Reduzierung der Kampfkraft der seit Tagen unentwegt angreifenden bolschewistischen Verbände, die stets von Bewährungsbataillonen und Offiziers-Straf-Bataillonen angeführt werden, haben zu empfindlichen Einbußen an Menschen geführt, die auch die scheinbar unerschöpflichen Kampfereserven der um Witebsk eingesetzten Armeen der Sowjets nicht vertragen können.

Eigene Gegenangriffe, die zusammen mit örtlichen Gegenstoßen gegen die eingebrochenen Feindteile angesetzt werden, führen stets über Leichenberge — eine sächsische Division zählte allein bei derartigen Aktionen über 4800 Feindtote vor den eigenen Stellungen.

Die überraschende Haltung des deutschen Soldaten.

Die letzten Tage waren für die deutschen Soldaten der im Kampfraum Witebsk eingesetzten Divisionen Tage des schwersten Kampfes, die sie in den Frontabschnitten, fechtend und im schweren Artilleriefeuer des Feindes verharrend, ertrugen, um dann im Morgengrauen, am Tage, in der Nacht zum Angriff anzutreten. Die Schwere der Kämpfe um Witebsk ist vielleicht durch die Zahl der vernichteten Panzer angedeutet: Aber die große Leistung an Zähigkeit, Ausdauer, Mut und Beharrlichkeit wird einmal offenbar werden, wenn die Geschichte die Tatsache zu registrieren hat, daß diese Divisionen bereits seit Monaten im unverändert harten Kampf stehen.

Witebsk, als das baltische Tor, die Faust an der Düna —, wie sie die Bolschewisten nennen, ist nun ein Schwerpunkt der Ostfront geworden. Die Trümmerstadt wird von Grenadiern verteidigt, die zusammen mit ihren Kameraden der anderen Waffengattungen seit längerer Zeit nun im Kampf schon stehen, ohne daß ihnen eine Pause gewährt werden könnte. — Die sachliche Darstellung duldet keine Schilderung des Einzelschicksals. Es vereint vor dem Tatbestand. Es wäre aber die Wahrung des Wertes dieser Stadt nicht möglich, kämpften nicht in den gegenwärtigen

Stunden Zehntausende deutscher Soldaten mit einmaliger Kraft und Ausdauer, als wäre dieser Ostkrieg nicht mehr als zwei Jahre, sondern nur ein paar Tage alt. Dies hebt den Ruhm der Kämpfer um Witebsk, die in diesen ersten Tagen des jungen Jahres den bolschewistischen Wintersturm abzuwehren und zu überwinden haben.

Poglavnikova zaobljuba Nemčiji. Te dni so v Zagrebu proslavili 15letnico ustanovitve gibanja. Višek proslave, ki so ji prisostvovali vsi člani hrvatske vlade in ves diplomatski zbor, je bil govor poglavnika dr. Ante Pavelića. Poglavnik je govoril o poteh in ciljih ustaškega gibanja in je postavil narod in državo v središče svojih izjav. Ustaško gibanje ni nikaka politična stranka, tako je dejal poglavnik, nego je pravo narodno gibanje, ki nosi v svojem srcu hrvatski narod in domovino. V svojih nadaljnjih izjavah je povdaril poglavnik zavezništvo hrvatskega in nemškega naroda. Končaj je z besedami: »Bodočnosti gledamo v obraz z vedrim očesom, ker se zavedamo, da bo izpolnil Hrvat v tej vojni svoje vojaške dolžnosti. V zaupanju do hrvatskega tumaštva in rane ob rami z nacional-socialistično Nemčijo, smo gotovi naše zmagati.«

UMNI KMETOVALEC

O jermenih, o strojnem olju, pa še o marsičem, kar si velja zapomniti

»Obljuba dela dolga« pravi že star pregovor. Zato se moramo oddolžiti našim bralcem, katerim smo nedavno, — ob priliki, ko smo razpravljali o zimski uporabi in oskrbi kmetijskih strojev, — obljubili, da se bomo ob prvi priložnosti pogovorili tudi o tem, kako je ravnati s pritisklinami, ki ne spadajo neposredno h kmetijskim strojem, brez katerih pa yendar nobenega stroja ne moremo uporabljati. Take pritiskline so predvsem gonilni jermeni, strojno olje, varnostne naprave, orodje za uravnavanje strojev itd.

Ustavili se bomo danes pri vsakem teh predmetov za toliko, da povemo o njih vsaj najvažnejše, — to, kar bi moral vedeti o njih vsak kmečki gospodar!

1. Ravnanje z gonilnimi jermeni.

Se pred nedavnim so poznali samo usnjate gonilne jermene, a dandanes se poleg teh uporabljajo v veliki meri tudi gonilni jermeni iz raznih tkanin, kakor tudi gumijasti gonilni jermeni. Kakor so različne snovi, iz katerih so gonilni jermeni napravljeni, prav tako različna so tudi njih svojstva, pa tudi njih prednosti in nedostatki.

a) Usnjati gonilni jermeni. (Die Ledertreibriemen.)

Ker so vsaj v današnjih razmerah najdražji in najtežje nadomestljivi, zaslužijo, da jih obravnavamo na prvem mestu. Saj je vprav od tega, da-li ravnamo z njimi pravilno ali ne, predvsem odvisno, kako dolgo bodo usnjati gonilni jermeni vzdržali in tudi, v koliko bodo obdržali svoje prednosti pred gonilnimi jermeni iz drugih snovi.

Kakšne prednosti pa ima gonilni jermen iz usnja pred drugimi? Predvsem to prednost, da je — ob pravilnem oskrbovanju seveda — enako uporaben ob vročini in mrazu, ob suhi in vlagi, na kovinskih in lesenih jermenicah, velikih in majhnih. Pravilno oskrbovan usnjati gonilni jermen se ne krči in ne razteza ob vsaki vremenski spremembi, ne poka ob mrazu in suhi in ne drsi na malih jermenicah, ker je prožen in gibek.

Zato uporabljamo usnjate gonilne jermene predvsem pri strojih, ki so izpostavljeni vremenskim vplivom, to je, ki niso nameščeni v zaprtih prostorih. Nadalje dajemo prednost usnjatim gonilnim jermenom povsod, kjer je razdalja med obema osma (gonilno in poganjano), stalna; to se pravi, kjer je ne moremo s pomočjo natezalne naprave poljubno povečavati ali pa zmanjševati, kakor je pač z ozirom na pravilno napetost jermena potrebno. Tudi za pogon vseh malih jermenic s komaj par centimetri premera uporabljamo navadno le usnjate gonilne jermene, ker radi svoje voljnosti najbolje vlečejo.

O negovanju in oskrbovanju usnjatih gonilnih jermenov večina naših kmečkih gospodarjev nima nobenega pojma — ali pa popolnoma napačnega. Če jermen dobro vleče, oziroma, dokler dobro vleče, se navadno nikdo ne zmeni zanj. Kadar pa začne spodrsavati, hiti navadno vsak kmet v prvo bližnjo trgovino, in si kupi zdobljeno kolofonije, pa celo poseben prašek za potresanje jermenov (Riemenwachs), in skuša na ta način spraviti delovanje jermena spet v red. Kdor pa je prav varčen, si »pomaqa« še bolj enostavno: s smrekovo smolo, ali celo s katranom... Zares: vsa ta sredstva pomaqajo, — toda le na videz in le začasno!

Toda kmalu se taka sredstva, s katerimi potrošajo notranjo stran jermenov, strdijo in napravijo na notranji strani jermena trdo, kot steklo gladko plast (posebno če tečejo jermeni na kovinskih jermenicah), tako, da jermen še bolj spodrsava kot prej. Razen tega postane jermen po uporabi teh sredstev krhek in okorel, ter se začne lomiti in pokati. Zato si zapomnimo:

Ne uporabljamo nikdar nobenih sredstev za preprečevanje spodrsavanja usnjatih gonilnih jermenov! Če jermen spodrsava, je to pač znak, da je premalo napet. Treba je torej osi bolj razmakniti. Kjer pa se to ne da, moramo jermen sam nekoliko skrajšati, ali pa uporabiti še posebno, takozvano »natezalno« jermenico.

Ker je skrajšanje gonilnih jermenov, ki so na spoju sešiti, težavno in zamudno delo, uporabljamo dandanes za spajanje jermenov skoraj izključno le kovinske sponke, ki so bodisi enodelne ali pa dvodelne. Enodelne sponke obstoje iz kovinske

ploščice, ki je na eni strani opremljena z ozobci. Jermen spojimo tako, da oba konca staknemo enega k drugemu in zabijemo sponko tako, da drži po polovico ozobcev vsak konec. Dvodelne sponke pritrudimo po en del na vsak konec, nakaar oba dela sponke enostavno staknemo, in jermen je spojen; prav tako hitro in enostavno pa lahko oba dela sponke spet razklonimo. Zato so take dvodelne sponke zelo pripravne, posebno pri malih jermenih. Prav velike jermene pa tudi dandanes navadno še šivajo.

Ker se novi gonilni jermeni iz usnja nekaj časa znatno nategujejo, je nujno potrebno, vsak nov jermen prav na kratko umeriti, četudi ga je vsled tega sprva težko natikati na jermenice. A vkljub temu je čez nekaj časa potrebno, jermen skrajšati, seveda to le v primeru, če se jermenici, oziroma osi ne dasta razmakniti.

Usnjate gonilne jermene je treba od časa do časa skrbno očistiti prahu, ki se je nabral na njih, a prav tako skrbno moramo očistiti tudi jermenici. To delo lahko izvršimo z ostrorobo deščico iz trdega lesa, s katero ostrgamo površino jermenic in jermena. Dobro je tudi, zamazane usnjate gonilne jermene od časa do časa odrgniti s krtačo, katero namakamo v mlačno raztopino perilne sode. Ne smemo pa jermenov namakati v to raztopino! Očiščene jermene posušimo, obešene na suhem, zravnem mestu, toda ne na soncu, niti ne blizu peči!

Nadalje moramo usnjate gonilne jermene varovati pred vlago in premočenjem, pa tudi pred strojnim oljem in mastjo, kajti vsaka mast rudniškega izvora škoduje usnjenim gonilnim jermenom! Dovoljeno in priporočljivo pa je, usnjate gonilne jermene, seveda le temeljito očiščene, prepočiti z ribjo mastjo (Fischtran) ali s kakim drugim oljem živalskega izvora.

Če se jermen pretrga, ga ne šivamo sami, marveč prepustimo to delo sedlarju, kajti pravilno sešiti jermen ni kar tako. Nestrokovnjak lahko sploh ves jermen pokvari, če se tega dela loti!

Omenimo še, da moramo sešiti jermen vedno tako natikati, da je na sešitem mestu obrnjen s spodnjim, podloženim, koncem proti smeri teka, a z raztezajo v suhem ozračju, a na vlagi se krčijo. Če namestimo jermen narobe, »tolče« in s tem kvarijo stroj.

Po vsaki uporabi je treba gonilni jermen takoj odjenjati, to je, sneti z jermenice, ali pa skrajšati razdaljo med osmi, da se jermen brez potrebe ne nateguje.

Da morajo biti osi in jermenice nameščene do dela vzporedno, ker sicer jermeni padajo z jermenice, a se tudi neenakomerno nategajo, smo omenili že, ko smo govorili o oskrbovanju kmetijskih strojev.

b) Tkanj gonilni jermeni. (Gewebe- oder Textiltreibriemen.)

Da so začeli uporabljati tkane gonilne jermene namesto usnjenih, so bile nemara vzrok velike oddaljenosti med osmi, in jermenice velikih izmer. V takih primerih so navadno usnjati jermeni predragi, zato jih nadomestujejo gonilni jermeni iz raznih tkanin: konopljeni, iz kamelje dlake (Kamelhaar) itd. Največja prednost tkanih gonilnih jermenov je pač ta, ker jih dobimo lahko v enem kosu za vsako poljubno dolžino. A vsekakor ni najmanjša prednost teh jermenov, da so veliko cenejši in veliko lažje dobavljivi kot usnjati. Njihova trpežnost je odlična, prav tako njih moč, zato prav nič ne zaostajajo za usnjatimi v primerih, kjer je mogoče jermenice, oziroma osi razmikati in zblíževati. Tkanj jermeni se namreč stalno raztezajo v suhem ozračju, a na vlagi se krčijo. Na nepremakljivih oseh torej niso najbolji priporočljivi.

Nega gonilnih jermenov iz tkanin obstoja predvsem v tem, da jih čistimo in varujemo pred mastjo, olji in pred bencinom ali pa nafto. Vse te snovi povzročujejo namreč, da tkanj gonilni jermen spodrsujejo, obenem pa zmanjšujejo njihovo trpežnost.

Zamakanje tkanih gonilnih jermenov, ki spodrsavajo, z vodo, sicer pomaqa začasno, vendar škoduje trpežnosti jermena. Zapomnimo si:

Da bo gonilni jermen iz tkanin dobro in dolgo služil, je potrebno edinole, da so jermenice in osi pravilno nameščene ter da je jermen pravilno na-

pet, pa nič drugega! Le od časa do časa ga z ostro ščetko očistimo prahu, ki se je na njem nabral!

c) Gumijasti gonilni jermeni. (Gummitreibriemen.)

Gumijaste gonilne jermene uporabljamo predvsem tam, kjer je za jermenice malo prostora, pa morajo biti zato prav ozke. Da je gonilni jermen kljub temu zadostno močan, čeprav je čisto ozek, mora biti toliko bolj debel, včasih celo okroglega prereza. Tako obliko pa moremo dati edinole gumijastemu gonilnemu jermenju. Prav tako uporabljamo gumijaste gonilne jermene tam, kjer poganjamo z enim jermenom več jermenic, ki tečejo včasih celo ena z ene, a druga z druge strani jermena. In končno so gumijasti jermeni najprikladnejši za pogon prav malih jermenic.

Glavna prednost gumijastih gonilnih jermenov je pač njihova velika prožnost in pa možnost, dati jim poljuben prerez. Pač pa so navadno iz enega kosa, tako da jih ne moremo niti skrajšati, niti sešiti, če se pretrgajo. Če se nategnejo, je treba pač osi razmakniti, ali pa — kupiti nov jermen.

V navadnem, enakomernem ozračju so gumijasti jermeni zelo trpežni. V prav veliki vročini, na hudem mrazu, v zelo suhem, pa tudi v zelo vlažnem ozračju pa kmalu razpokajo in se potrgajo.

Tudi gumijaste gonilne jermene moramo varovati pred zamazanjem z oljem ali maščobami, da ne spodrsavajo.

2. Kako velik gonilni jermen naj kupimo?

To vprašanje dela večini naših kmečkih gospodarjev velike preglavice. Pa je odgovor vendar tako enostaven.

a) Pri neizpremenljivi razdalji jermenic: Najprej izmerimo razdaljo med osema obeh jermenic. Ker kroži jermen okoli obeh osi, je jasno, da bo gonilni jermen najmanj dvakrat tako dolg, kot znaša razdalja med obema osema jermenic. Toda, če bi računali samo dvakratno razdaljo med osmi kot dolžino gonilnega jermena, bi se usteli. Jermen kroži namreč tudi okoli obeh jermenic! Iz ljudske sole še vemo, da je obseg kroga 3,14 krat daljši, kot znaša njegov premer. In ker teče gonilni jermen točno po eni polovici oboda jermenice, potrebujemo torej nadalje še toliko dolžine jermena, kolikor znaša obseg obeh jermenic, deljen z dve. A niti to še ni dovolj! Nekaj jermena potrebujemo za preklad pri sešitju, in če sta jermenici raznih velikosti, je treba k dolžini jermena priracunati še nekaj odstotkov dolžine, in to tem več, čim bolj različnih veličin sta jermenici. Če kupujemo jermen nesešiti, računamo navadno za preklad in za pribitek glede na razliko v velikosti jermenic 10 % dolžine jermena.

Praktičen zgled: Razdalja med osema 2 metra; gonilna jermenica ima premer 12 cm, poganjana 60 cm. Kako dolg jermen naj naročimo? Računamo: dvakratna razdalja med osmi znaša 4 m, polovičen obseg gonilne jermenice 19 cm, poganjana 188 cm; skupno torej 6,17 m; 10 % pribitek za preklad in za razliko v velikosti jermenic znaša približno 60 cm; naročili bomo torej gonilni jermen v dolžini 6,80 m.

(Pripominjamo, da mora vse te podatke kakor tudi premer in širino ter število obratov obeh jermenic točno navesti v prošnji za dodelitev gonilnega jermena vsak prosilec!)

Kako se izračunava število obratov poganjane ali pa gonilne jermenice, smo obrazložili in objavili obrazce že v sestavku: Kaj mora tudi kmečki gospodar vedeti o strojih? (Št. 2, 1942);

b) pri izpremenljivi razdalji jermenic moramo pri računanju potrebne dolžine gonilnega jermena znati preceniti, koliko mora biti oddaljen pogonski stroj od delovnega (n. pr. elektromotor od slomoznice, motor od krožne žage, ali od mlatilnice itd.), da je mogoče neovirano in brez nevarnosti streči obema strojema kakor tudi k delovnemu stroju spravljati in od nlega odstranjevati material (žito, seno, drva itd.). Čeprav je treba tudi pri dolžini gonilnih jermenov štediti, vendar ne smemo iti predaleč, marveč vzemimo raje pol metra več kot pa premalo razdalje med pogonskim in delovnim strojem, da ne bo nesreče pri delu.

3. Strojno olje in njega uporaba.

Večino naših kmetijskih strojev podmazujemo s strojnim oljem, ki ima namen, zmanjšati trenje med posameznimi ležaji in osmi.

Predvsem moramo poudariti, da je treba strogo razlikovati med strojnim oljem raznih vrst! Vsaka vrsta strojev zahteva namreč posebno, dolžni vrsti stroja, oziroma določnemu ležaju ustrezno strojno olje! Če bi torej na primer z motorovim oljem (Molorenöl) mazali ležaje na navadni slomoznici, bi steklo brez haska spel ven, ker je

preredko, a če bi vliili v motor namesto motornega olja navadno strojno olje (Maschinenschmieröl), bi se motor ustavljal, ker je to olje pregosto zanj! Važno je torej za kmeta, da ve, s kakšnim strojnim oljem mora ta ali oni stroj, ta ali onj ležati, podmazavati. Seveda je treba vedeti tudi, kako pogosto je treba posamezne ležaje mazati in koliko olja vliiti v ležaj vsakokrat. Razsipati z oljem je škoda, puščati, da se dela na stroju škoda, ker ga premalo mažemo, pa je še manj na mestu! Samo-osebni razumljivo je tudi, da morajo biti mazilne luknjice vedno čiste!

Navadno strojno olje je dobiti tudi dandanes v prosti prodaji, a motorno olje se kmetovalcem do- deljuje ob enem z bencinom.

4. Mast za mazanje strojev. (Stauferfett.)

Mnogi stroji novejšega izdelka so opremljeni z neko novostjo: ni jih treba več stalno podmazovati s strojnim oljem, marveč imajo na vsakem ležaju pritrjeno nekako škatljico, v kateri se nahaja neka posebna mast, takozvana »Stauferfett«.

Ta novost pa sama na sebi nič ne koristi, marveč celo škoduje, ako kmet ne ve, ali če pozabi, da je treba pokrov te škatlice pogosto za malenkost priviti, tako da ta pokrov zmiraj pritiska mast skozi cevko v ležaju k osi in jo tako mažel!

Kadar je pokrov škatlice do kraja privit, ga je treba odviti in škatlico znova napolniti s »Stauferfett«.

Tudi mast »Stauferfett« lahko kmetje kupujejo za svojo potrebo v prosti prodaji pri zato po- oblaščenih trgovinah.

Nekatere stroje s krogličnimi ležaji, n. pr. elek- tromotorje, pa je treba mazati komaj vsakih par mesecev, ali celo samo enkrat na leto. Seveda sme izvršiti podmazovanje takih strojev (ki nimajo niti luknjic za mazanje, niti škatlic za »Stauferfett«), samo strokovnjak in naj kmet sam tega ne poskuša!

5. Varovalne naprave pri strojih.

Večkrat smo že opozarjali nanje, toda še vedno je mnogo kmečkih gospodarjev, ki se ne zavedajo, kako nevarno je delati pri strojih, ki niso do- vojno opremljeni z varovalnimi napravami. Ne- šteto ljudi je že plačalo svojo ali svojih gospo- darjev lahkomišelnost v tem oziru s svojim zdrav- jem in delazmožnostjo, ali celo z življenjem! Zato naj bi vsak kmečki gospodar pogledal pri napred- nih sosedih, s kakimi varovalnimi napravami imajo svoje stroje opremljene in naj bi dal nemudoma tudi vse svoje stroje z njimi opremiti, v kolikor niso opremljeni z njimi že v tovarni. Opažamo pa na žalost, da mnogi nespametni kmečki gospodarji delajo narobe: od novih strojev varstvene naprave celo odstranjujejo, češ, da so pri delu v napotje! A še bolj v napotje in nadlogo bodo ljudem in sebi oni sami, če se ponesrečijo!

6. Orodje za uravnavanje strojev.

Vsak stroj je treba uravnavati, da brezhibno de- luje. V ta namen se posamezni deli stroja premi- kajo in prestavljajo. To nam omogočajo vijaki, s katerimi so posamezni deli stroja pritrjeni. Pre- den se lotimo kak vijak odviti, si moramo priti naj- prej na jasno, da li se odvija na desno ali na levo, kajti z odvijanjem v napačno smer, ga kaj lahko — odtrgamo!

Vijaki raznih vrst in raznih tovarn imajo ma- tice različnih oblik. Zato je včasih vsaka tovarna obenem s strojem dobavila tudi vse ključce za pri- vijanje in odvijanje vijakov na dotičnem stroju. Zal, se danes mnogo strojev dobavi brez potrebnih ključcev. Pravimo: žal! Kajti, če kmet nima že sam primernih ključcev ali pa dobrega univerzal- nega ključca ali »Francoza«, bo stroj v par letih neraben — samo zato, ker smo poskušali vijake privijati in odvijati s prevelikimi in premalimi klju- či, ali pa celo s kakimi ostrimi kleščami! Nikar tega! Če nimamo ustreznih ključcev, pustimo ma- tično vijaka v miru, dokler ne pride ključavničar ali kovač, ki ima gotovo primeren ključ.

PK.-Kriegsber. Kröncke.

Blick in den Motorenraum eines Schnellbootes.

Der Fahrer verfolgt am Fahrstand aufmerksam Zeiger und Instrumente, um die Befehle des Maschinen- telegraphen durch Einregulierung der Fahr- geschwindigkeit blitzschnell auszuführen.

GOSPODARSKI DROBIZ

× Oddaja jajc leta 1943/44. V številki 50 »Šta- jerskega Gospodarja« z dne 11. decembra 1943 smo objavili pod gornjim zaglavjem notico, nana- šajočo se na oddajo jajc. Dotične določbe, po ka- teri je oddati odslej od vsake kokoši ali race ne- spremljeno 60 jajc na leto, se nanašajo na stari del Reich-a in ne veljajo na Spodnjem Štajerskem. Notica je prišla pomotoma v naš list in je na po- deželju, žal, povzročila precej zmešnjave. Na Spod- njem Štajerskem — tako nam piše Amt Landvolk organizacije Steirischer Heimatbund — velja za- enkrat še sledeča odredba: Kmetijski perutinarji imajo oddati od kokoši na leto najmanj 45 jajc. V posebno trdih slučajih lahko pripusti pristojni Ernährungsamit izjeme. 2. Nekmetijskim perutni- norejem je dovoljena ena kokoš na glavo samo- oskrbovanske skupnosti. Od ostalih pa je oddati

Dr. F. J. Lukas:

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

54. Stunde.

- Setzen Sie zu folgenden Wörtern die zweite Person Einzahl Gegenwart: (z. B.: ich gebe — du gibst).
Ich lese, ich sehe, ich trete, ich vergesse, ich befehle, ich erschrecke, ich helfe, ich nehme, ich spreche, ich steche, ich stehle, ich sterbe, ich werfe, ich falle, ich fange, ich löse, ich schlafe, ich fahre, ich trage, ich wasche, ich wachse.
 - Setzen Sie nachfolgendes in die Befehlsform Einzahl: (z. B. langsam essen — is langsam!), hergeben, vorlesen, nicht hinsehen, vergessen, befehlen, nicht erschrecken, mithelfen, nehmen, leise sprechen, weqwerfen.
 - Setzen Sie folgende Wörter in die Mehrzahl: Die Burg, die Schule, der Hase, die Halle, der Schütze, der Volksgenosse, die Reise, die Sammlung, die Tafel, der Bursche, die Eiche, der Rabe, der Knabe, die Sprache, die Religion, der Geselle, die Grenze, die Klage, die Schraube, die Rede, die Insel, der Ochse, die Fahne.
 - Setzen Sie zu folgenden Hauptwörtern den 2. Fall (Beispiel: das Bad, des Bades):
das Bad, das Buch, das Glas, das Haus, der Mann, der Sohn, der Soldat, der Student, der Teller, der Buchhalter, der Schlosser, die Kellnerin, die Frau, die Tochter, die Mutter.
 - Setzen Sie folgende Wörter in die Mehrzahl: (Beispiel: die Grube — die Gruben).
die Wurst, der Wurm, der Turm, die Wunde, der Wald, die Wand, der Traum, das Maul, die Mauer, der Maurer, die Liste, das Licht, das Lied, die Linde, das Kind, das Bild, das Rind, die Rinde, die Brille, die Dose, das Dorf, der Ochse, das Rohr, das Schloß, der Stoff, der Ton, die Wolke, der Kellner, die Kellnerin, das Weib.
- Leichte Wiederholungsaufgaben:**
- Setzen Sie folgende Sätze in die leidende Form:
(Bsp.: Karl begleitete den Fremden bis zum Kino — der Fremde wurde von Karl bis zum Kino begleitet).
 - Das Stubenmädchen hat den Staubsauger benutzt.
 - Wer hat die Torte gegessen?
 - Die Einwohner des Hauses verehrten den Gau- leiter.
 - Die Arbeiter füllten die Flaschen mit Wein.
 - Karl zerschlug das Glas mit einem Stein.
 - Die Polizei kündigte die Vergeltungsmaßnah- men auf Plakaten an.
 - Antworten Sie mit ganzen Sätzen auf folgen- de Fragen:
(Bsp.: Wem hat Karl den Schlitten geborgt?

najmanj 60 jajc od kokoši na leto. Karakterizacija nekmetijskega perutninarstva je ograjen vrt. Do- tični lastnik kokoši ne sme posedovati ali oprav- ljati še nadaljnja zemljišča. Z oddajo jajc je pri- četi takoj, pri tem pa naj nikdo ne pričakuje ka- kih novih določb o oddaji. Ravno sedanje tople vreme pospešuje produkcijo jajc. Pozneje utegne mraz uplivati na produkcijo jajc. Kdor torej sedaj odloča čim več jajc, si osigura na ta način veliko prednost.

× Nemške dobave Turčiji. Te dni je prispelo iz Nemčije v Istanbul deset lokomotiv, 150 tovar- nih vagonov in 5000 ton železniških tračnic.

× Francija je zvišala potniške tarife na želez- nicah vsled podražitve obrata za 20 %.

× Ameriška produkcija zlata je nazadovala leta 1943 za celih 62 %, kakor poroča rudarski departe- ment v Washingtonu.

MALE VESTI

* Obvezna delovna služba tudi na Javi. Ja- ponska vojaška uprava na Javi je na željo od- dotnega prebivalstva sklenila ustanovitev pose- bne javanske obvezne delovne službe. Z organi- zacijo bodo pričeli 1. marca t. l.

* Smrtna kazen za tatvino letalsko-zaščitne svojine. 34letna Maria Pichler iz Zell am See je v neki kmetijski hiši v Mötz-u vlomila v kovčeg, ki ga je tamkaj shranil lastnik iz Innsbruck-a z ozirom na nevarnost bombardiranja. Imenovana je ukradla iz kovčka obleke v vrednosti 400 RM. Posebno sodišče je že predkaznovano storilko obsodilo kot ljudskega škodljivca na smrt.

* Zagrebški mestni proračun znaša 959.522.000 Kuna ter se je zvišal napram proračunu lanskega leta za celih 110 %.

* Med Mongkonom in Kantonom vozijo zopet vlaki. Po šestih letih od izbruha kitajsko-japon- skega oboroženega spora sem, so te dni zopet otvorili promet na kitajski železniški progi med Honkonom in Kantonom.

* Dober plen španske kriminalne policije. V Linaresu je španska kriminalna policija obkolila jazbino že dolgo zasledovane vlomilske tatinske tolpe, ki se je udejstvovala zlasti v železniških vleklih med Madridom in Sevillo. Policija je zaplenila tolpi 528 briljantov, neko ogrlico iz pla- tine in dragocene uhane.

* Bombe na Rim in Reko. Preteklo soboto so sovražni bombniki napadli večno mesto, in sicer v opoldanski uri. Zelo poškodovano je bilo zlasti stanovanjsko predmestje Garbatella. Šest bomb je padlo na Reki na bolnišnico, kjer je bil raz- dejan eden izmed paviljonov. V okolici so pa- dale tudi zažigalne bombe.

* Turški parnik »Anatolya« je nasedel v Egejskem morju na dno ter se ponesrečil. Vseh 150 potnikov so rešili.

Ausschnelden! Izrezati!

Uči se nemščine!

* Norveška policija je opravila po besedah ministra Jones Lie-a v preteklem letu veliko dela in je bila v vseh situacijah na svojem mestu. Norveška državna policija je zlasti z uspehom pobijala sabotažo, terorizem in inozemske agente. Pa tudi na polju kriminalne policije je opravila veliko dela, kar velja zlasti za pobijanje nenravnosti, zločinstva iz navade in »črnih borz«. Kakor poročajo nadalje, nameravajo takozvane črne borzifrance internirati začasa trajanja vojne.

* Bivši litvanski državni predsednik Smetona je v nedeljo umrl v Clevelandu (USA) po nekem požaru, ki je uničil njegovo stanovanje.

* Umril je znani ameriški milijarder William Vanderbilt. Pretekli petek je umrl v New Yorku znani ameriški milijarder William Vanderbilt v starosti 65 let.

* Velika novoletna parada v Tokiju. 9. t. m. se je vršila v Tokiju velika vojaška parada pred cesarjem Hirohitom. Poveljeval je paradi znan general Doihara. Že v jutranjih urah so se na vežbališču Jojogi postavile čete vseh rodov orožja, predvsem motorizirane čete. Cesar Hirohito je prisostvoval veliki paradi v uniformi velikega maršala, jahajoč slavnega belca Hacujukija. Impozantni paradi so prisostvovali vodilne osebnosti vojske in vlade z ministrom predsednikom Tojom na čelu. Prisotni so bili tudi vojni atašee ali odposlanci zaveznških in prijateljskih držav. Na desetisoče ljudi je gledalo parado na vežbališču in ob cestah, ob katerih so se pomikale čete. Višek parade je tvorila sklenjena formacija, katero je tvorilo 750 bombnikov in lovcev. Mnogo interesa je vzbudilo tudi moderno orožje v obliki tankov, protiletalskih topov in težke artilerije.

* Belgrajska univerza zopet odprta. Pretekli ponedeljek so v Belgradu ponovno otvorili belgrajsko univerzo, in sicer v okviru lepe proslave Nemške okupacijske oblasti so s svoje strani storile vse, da se je omogočilo obnove predavanja na univerzi, ki je bila do izbruha vojne leta 1941. gnezdišče komunizma. Nemčija je s tem dokazala, da zasleduje vztrajno tisto črto, ki vodi h konstruktivnemu sodelovanju s srbskim narodom. Nemčija hoče zavarovati vsem narodom, ki sodelujejo pri obnovi Evrope, nacionalno in kulturno samobitnost. Otvoritev belgrajske univerze, ki je najvišji učni zavod Srbije, je pač važen mejnik na poti tega sodelovanja. Slovesni otvoritvi so prisostvovali ministrski predsednik general Nedič, člani vlade, vodilne osebnosti srbskega življenja in tudi nekdanji ministri. Novi rektor univerze dr. Popović je povdral v svojem kratektem govoru velik pomen univerze za srbsko kulturo in je naznanil, da se bodo predavanja takoj začela na filozof-

ski, tehniški, medicinski in poljedelski fakulteti. O pomenu otvoritve univerze je govoril prosvetni minister Velibor Jonič, ki je ponovil zahvalo nemškimi oblastem. Srbski narod — tako je dejal minister — se bo oddolžil s konstruktivnim sodelovanjem in lojalnim zadržanjem. Doselej se je vpisalo na univerzi 7000 visokošolcev.

* Letalski alarm v Švici. Pretekli petek so v Bernu uradno sporočili sledeče: 7. januarja ob 10.16 je bilo alarmirano mesto St. Moritz, ker so neka tuja letala letela preko Engadina. Ob 12.59 je neki štirimotorni ameriški bombnik priletel pri Rheinfelden-u v švicarski zračni prostor. Bombnik je krožil najprej po osrednji Švici, nato pa se je pojavil nad mestom Bern. Bombnik so nato zasledovala švicarska vojaška letala vse do letališča Dübendorf pri Zürich-u. Bombnik se je na zahtevo obrambe spustil ob 14.10 uri na omenjeno letališče.

* Manila ima že nad milijon prebivalcev. V glavnem mestu Filipinov bodo izvedli že v krat-

kem ljudsko štetje. Pred vojno je bivalo v Manili 600.000 prebivalcev. Vseled dotoka podeželskega prebivalstva v sedanji vojni pa se je število prebivalstva dvignilo na 1 milijon duš.

* Bombe na mestih Pola in Ancona. V ponedeljek so Anglo-Amerikanci težko bombardirali mesti Pola in Ancona. Veliko število stanovanjskih hiš, cerkva in šol je bilo zadetih od eksplozivnih in zažigalnih bomb ter porušeni. Števila smrtnih žrtev doslej še niso mogli ugotoviti.

* Samomor angleškega konzula. Angleški generalni konzul v mestu Baltimore (USA), Sir Anthony George, je v nedeljo skočil s četrtega nadstropja nekega hotela na ulico in je ostal pri prči mrtev.

* 800 000 oseb v starosti od enega do 30 let so na Norveškem cepili v svrhu zaščite pred davico.

* Svojo zvestobo napram Petainu je zapečatilo v Tunisu šest voditeljev francoskega mladinskega gibanja s smrtjo, ker so ostali zvesti maršalu Petainu. To je bil povod, da so jih ubili.

RAZNE VESTI

□ Klaverno zasedanje ameriškega kongresa. V ponedeljek so otvorili drugo zasedanje 78. severo-ameriškega kongresa. Od 430 članov kongresa se je otvoritve udeležilo samo 96 poslancev in senatorjev.

□ Tudi Švedska se boji ameriške poveljne konkurence. Kakor v Angliji, tako narašča tudi v nevtralnih deželah Evrope bojazen pred ameriško poveljno konkurenco. Ta bojazen obstoja tudi na Švedskem, kjer se bojijo, da bo ondodna industrija za stanično tvarino izgubila špansko tržišče v korist Zedinjenih držav. Amerikanska stanična tvarina je namreč v zadnjem času prispela v Spanijo po cenah, ki so izpod švedskih cen, čeprav je prevoz iz Amerike v Spanijo za kakih 150 švedskih kron dražji kakor pa prevoz iz Švedske v Spanijo.

□ V Južni Italiji stradajo. Posebni dopisnik angleškega lista »Glasgow Herald« poroča svojo listo, da v Južno Italijo že šest mesecev ni prišlo nikako žito na trg. Organizacija Amgot daje prebivalstvu radi tega jedva 125 gramov kruha na osebo in dan. Na črni borzi je sicer dovolj kruha, vendar stane štiriidesetkratni znesek normalne cene. Isto velja za druga živila. Posledica je, da veliki krogi prebivalstva stradajo. Zelo žalostno je v tem pogledu v Napulju. Značilno pa je, da lahko kupujejo angleški in ameriški vojaki po mili volji, s tem pa navijajo cene v neznosno višine. Celo v gostilnah morajo Italijani gledati, kako se masti sovražna okupacijska vojska. Dopisnik pa ne bi bil Anglež, ako v svojem poročilu ne bi pristavil sledečega zaključka: V Južni Italiji ne

gre za to, ali se naj obvaruje italijansko prebivalstvo pred izgladovanjem iz čisto človeških nagibov, bistven je in ostane samo propagandistični moment. Oči Evrope so obrnjene v Južno Italijo. Evropejci vidijo v Južni Italiji primer, kako se obnašajo Anglo-Amerikanci napram prebivalstvu, ki se nahaja pod njihovo okupacijo. Razmere v Južni Italiji pa so v največjem protislovju napram vsem, kar se je preje govorilo o pripravah za prehrano Evropejcev po Anglo-Amerikancih.

□ Nemški narod se ne bo uklonil anglo-ameriškega terorju. Angleški general Sir Walter Kirk je izjavil v neki emisiji londonskega radia, da so angleški napadi na nemška mesta prav gotovo izzvala prav velika razdejavanja, toda nemški narod se je doslej dobro držal. Kirk je obenem posvaril angleško prebivalstvo, naj se nikakor ne vdaja iluziji, da nemški narod ne bi izdržal terorističnih napadov. Kirk je zaključil svoje predavanje z ugotovitvijo, da je treba računati s tem, da se nemški narod ne bo uklonil.

□ Razpadla avtoriteta izdajalcev Italije. Londonski list »Times« poroča iz Južne Italije, da je avtoriteta Viktorja Emanuela in njegovoga maršala Badoqlia v italijanskem narodu silno globoko padla in da je takorekoč že razpadla. Narod je po ugotovitvah imenovanega lista razpolozen napram vladarju in njegovemu svetovalcu naravnost sovražno. Angleži in Amerikanci zatrujejo v svojih polemikah z Badoqliem, da imajo — opirajoč se na svoje baje — v zasedenem ozemlju vsekakor več avtoritete kot pa Viktor Emanuel in Badoqlio, ki sta samo še senca nekdanje vladarske in ministrske oblasti.

(sein Bruder) — Karl hat seinem Bruder den Schlitten geborgt.)

a) Wem gleicht dieses Kind? (seine Mutter)
b) Was schreibst du da? (ein Brief)
c) Wo warst du gestern? (Theater)
d) Wem liefern Sie diese Milch? (Gaukrankenhaus)

e) Wo siehst du das Flugzeug? (Luft)
f) Wohin fährst du morgen? (Schule)
18. Bringen Sie die dem Verhältniswort in der Klammer folgenden Hauptwörter in die richtige Form, Beispiel: Mit dem Vater, die Mutter, das Kind) — dem Vater, der Mutter, dem Kinde.

1. bei (das Gewitter, die Tante, der Onkel).
2. von (mein Bruder, meine Schwester, mein Haus)
3. nach (der Krieg, der Frau, das Boot).
4. seit (der Monat April, die Niederlage, das Gewitter).
5. mit (sein Freund, seine Freundin, sein Kind).
6. entgegen (der Befehl, die Abmachung, das Gesetz)
7. aus (der Wald, die Mühle, das Haus).
8. gegenüber (der Bahnhof, die Post, das Gemeindegemeindeamt).
9. außer (der Garten, die Lehrerin, das Mädchen).
10. zu (ein Lehrer, eine Kellnerin, ein Weib).

19. Leichte Wiederholungsaufgaben:

3. oder 4. Fall? Ergänzen Sie richtig! (Wo? wohin?)

1. Wir treten an... Fenster; wir stehen an... Fenster.
2. Ich setze mich auf... Sessel; ich sitze auf... Sessel.

3. Ich springe über... Tisch; die Lampe hängt über... Tisch.

4. Du legst den Schlüssel unter... Vase; der Schlüssel liegt unter... Vase.

5. Wir stecken die Blumen in... Glas; die Blumen stecken in... Glas.

6. Lene es zwischen... Bücher; es liegt zwischen Büchern.

7. Die Kinder traten vor... Türe; die Kinder spielten vor... Türe.

8. Er lief hinter... Wand; was ist hinter... Wand?

9. Stell dich neben... (ich); jetzt stehst du neben...

10. Wo steht (Zustand, Ruhe) das Glas? — Das Glas steht auf... (Tisch)

11. Wohin stellst (Veränderung! Bewegung!) du das Glas? Ich stelle das Glas auf... (Tisch).

20. Setzen Sie das Eigenschaftswort in der gesteigerten Form ein: (z. B. ein wichtiger Brief, ein wichtiges Telegramm, eine wichtige Nachricht — ein wichtigerer Brief, ein wichtigeres Telegramm, eine wichtigere Nachricht).

1. Eine schöne Frau, ein schönes Kind, ein schöner Hund.

2. Ein großer Mann, ein großes Haus, eine große Dame.

3. Ein guter Vater, eine gute Mutter, ein gutes Kind.

4. Ein breiter Fluß, ein breites Tal, eine breite Straße.

5. Ein langer Faden, ein langes Seil, eine lange Strecke.

6. Ein kurzer Tag, eine kurze Nacht, ein kurzes Glück.

21. 1. Der starke Löwe, das starke Gebrüll, die starke Zigarette.

2. Der kleine Fehler, das kleine Mädchen, die kleine Hand.

3. Der schöne Tag, das schöne Wetter, die schöne Zeit.

22. Setzen Sie die dritte Steigerungsstufe ein (z. B.: Sie ist eine schöne Frau — sie ist die schönste Frau).

1. Er ist ein starker Mensch.

2. Hier ist ein wichtiger Brief.

3. Sie ist eine gute Mutter.

4. Maria ist ein schönes Mädchen.

5. Karl ist ein sicherer Schütze.

6. Du bist ein lieber Kerl!

Lösung der Aufgaben:

1. Ich bin ein Künstler, du bist ein Feigling, er ist ein Greis, sie ist eine Witwe, es ist ein Fehler, wir sind Schuster, ihr seid Brüder, wir sind Fremde.

2. Ich bin ein Arbeiter, du bist mein Freund, er ist ein Kärntner, wir sind Künstlerinnen, ihr seid Verwandte, sie sind Gärtner.

3. Ich bin Tischler, du bist Schmied, er ist Jäger, sie ist Kellnerin, es ist ein Kind, wir sind Metallarbeiter, ihr seid Schlosser, sie sind Rauchfänger, sie sind Lehrerinnen.

4. Ich bin nach Hause gelaufen, du bist über die Straße gerannt, er ist zur Schule gegangen, sie ist zu mir gekommen, wir sind drei Stunden marschiert, ihr seid über den Zaun gesprungen, sie sind mit dem Zug gefahren.

Der Flieger ist mit dem Flugzeug geflogen. Der Schwimmer ist an das Ufer geschwommen. Die Bergsteiger sind auf den Berg gestiegen. Der Junge ist auf einen Baum geklettert. Das

□ **Pred udarcem proti francoskim teroristom.** Nedavno je bil imenovan novi generalni direktor za vzdrževanje javne varnosti v Franciji, Joseph Darnand, ki je izjavil sotrudniku lista »Je suis partout«, da bo odsljed udaril z vso energijo po francoskih teroristih. Darnand je izjavil med drugim: »Čas popuščanja je minul. Pet mesecev je sprejemala francoska milica udarce teroristov, ne da bi nanje odgovorila. Teror je vedno bolj in bolj naraščal. Zagrabil je vse politične kroge, vse poklice, posameznike in celo tiste, ki so se čutili varne pred »prijateljskimi mašinskimi pištolami«. Za to borbo smo se organizirali. Naš protitudarec bo brutalen. Noben zločin ne bo ostal nezakazan. S poklicnimi zločinci pa sploh ne maramo debatirati. Nikakor ne bom dopustil individualnega obračunavanja, da bi meščani sodili samim sebi. Take metode bi nas dovedle do državljanske vojne. Povračilo mora odrediti neka visja avtoriteta. Francozi pa imajo pravico do zaščite svojega življenja.«

□ **Zares fino sorodstvo!** Iz Rima poročajo: Viktor Emanuel, izdajalec italijanskih interesov, si je dovolil nekaj fantalinskega: Stalinu, vrhovnemu krvniku vseh neboljševikov, je podelil red Anuncijate, najvišje odlikovanje, ki ga je mogla podeliti nekdanja italijanska monarhija. Po pravilih tega reda je vsakdo, ki je dobil ta red, »bratranec italijanskega kralja«. Rimski radio je k temu pripomnil sledeče: Začasa rapallske konference je dal Viktor Emanuel boljševiškemu zastopniku Čiferinu roko, kar je zbudilo pri Angležih veliko nevoljo. »Italijanski kralj — tako so pisali angleški listi — je stiskal roko morilcem bratrance angleškega kralja«. Danes je Stalin »bratranec« Viktorija Emanuela in Angleži celo anavdirajo.

□ **Pravi cilj Rooseveltove vojne politike.** V angleških, pa tudi v nevtralnih krogih je vzbudila neka vest veliko ogorčenje. Ta vest tvori v taboru takozvanih »zaveznikiških narodov« predmet vročih debat. Po omenjeni vesti sta se namreč Roosevelt in Stalin domenila v Teheranu glede okvira velike ameriško-sovjetske gospodarske pogodbe. Omenjena trgovinska pogodba se nanaša seveda šele na povojno dobo. Pogajanja med Moskvo in Washingtonom so napredovala hitro tako daleč, da je treba samo še podpisov. V središču pogodbe se nahaja sovjetsko-eksportno naročilo za ameriško industrijo. Vse dobave, ki naj jih izdela ameriška industrija za Sovjetsko Unijo, bi znašale deset milijard dolarjev. Te dobave bi se imele izvršiti v prvih treh letih po končani vojni. Dobave bi služile obnovi Sovjetske Unije, zlasti pa obnovi prometa in industrije. Sovjetija bi dobila po tem načrtu iz Amerike opremo za strojne in sladkorne tovarne, za oliarne itd., hkrati pa tudi lokomotive in železniške vagoni. Sovjetska Unija pa bi dobavila Ameriki

zlatu in razne izdelke. Amerikanci so Angležem pred nosom odnesli dobičkonosne posle s Sovjetijo. Roosevelt je v Teheranu vsekakor pokazal pravi cilj svoje vojne politike.

□ **Izkrcanje v letih 1917-18.** In leta 1944. Dnevnik »Uj Magyarasge« se bavi v uvodniku z izgledi zapadnoevropske invazije in ne vaja pri tem primer iz leta 1917-18. Takrat — tako piše ugledni list — je pričakovalo milijonsko armado Amerikancev v Franciji dejstvo odprtih vrat in sigurnih pristanišč. Danes pa morajo Amerikanci premagati vse zapreke, s katerimi je povezan atlantski branik. V nasprotju z letom 1918. pričakuje ameriško vmešavanje danes v svojem bojnem duhu nezlomljena nemška armada, ki je ne moti nikaka obupanost domovine, pač pa lo navdaja železna odločnost in silna želja po maščevanju. Te nemške armade ne pretresa vročica anarhije, pač pa strasen fanatizem konstruktivne vere v nov družaben red. Ob atlantskem braniku pričakuje po maščevanju vpijoča duša milijonov nemških bombnih oškodovancev tiste, ki jih razen mrzlega računa ne vodi niti kako moralno ali svetovnonazorno navdušenje.

□ **»Sovjetska Evropa«.** Ameriški tednik »Time« je te dni potrdil, kar vè danes že vsak političen šolarček: da sta Anglija in Amerika prodali in izdali Evropo ter jo že takorekoč izročili Sovjetiji. Stalin je dobil za gotovilo, da Anglija in Amerika ne bosta motili njegove politike v Evropi. V Teheranu sta mu morala Churchill in Roosevelt potrditi, da je res bodoči »gospodar Evrope«. Tednik »Time« ugotavlja to dejstvo s klinično brutalnostjo, ko pravi, da je smatrali Sovjetsko Unijo po obeh konferencah v Kairi in v Teheranu kot vodilno velesilo v povojni Evropi. Pri tem se je poslužila »Time« izraza »sovjetska Evropa«, kakor da bi bila pokolnema naravna stvar, da se izroči cel kontinent v nenasično žrelo boljševizma.

□ **Sovjetska agitacija v Alžiru.** Da je postal Alžir središče komunistične agitacije za Sredozemski prostor, dokazuje dejstvo, da so v tem severozahodnem mestu izdali knjigo z vsemi Stalinovimi govori iz leta 1941, in sicer v francoskem prevodu. Obenem so napovedali izdaje drugih komunističnih agitacijskih del.

□ **Ura odločitve o usodi Vzhodne Azije.** Japonski veleposlanik na Kitajskem, Tani, je izjavil, da že bije ura odločitve o usodi Vzhodne Azije. Zbrati bo treba vse sile za izvojevanje zmage. Porazen sovražnik mora po besedah imenovanega veleposlanika doznati, da svet ni ustvarjen samo za Anglo-Amerikance, temveč za vso človeštvo.

□ **Pred preosnovo turške vlade!** Po neki italijanski vesti bo dosedanji turški veleposlanik v Londonu, Rauf Bej, vstopil v turško vlado. Njegovo mesto v Londonu bo haje zavzel prejšnji zunanji minister Ruždi Aras.

Dr. Goebbels o šoli sovraštva

V svojem zadnjem članku v tedniku »Das Reich« je označil Reichsminister dr. Goebbels bombardiranje civilnega prebivalstva kot šolo sovraštva. »Žrtve bombniške vojne — tako ugotavlja dr. Goebbels — so zagovorniki najradikalnejšega vojskovanja. Sovražni letalski teror pa je takorekoč razlabil. Izgubiti nimajo več velike, pač pa lahko vse dobijo. Bombni oškodovanci se natančno zaveda, da mu lahko prinese samo zmaga nadomestilo za izgubljeno premoženje ali lastnino. Samo zmagovita Nemčija bo lahko zopet zgradila porušena mesta. Sovražnik je bil le zainteresiran na tem, da bi ostale razvaline za vse čase.«

Dr. Goebbels je povezal svoje citirane ugotovitve z določenim pričakovanjem. Londonski tisk povzraja že sedaj, da se borijo nemški vojaki v Italiji kot levi. To se bo zgodilo v venko vsakem obsegu pri invaziji na zapadu, ko se bodo emenski, kölnski, düsseldorfski, kasselski in berlinski regimenti spopadli s požigalci nemške domovine in z morilci nemških otrok. Sovraštvo bo pa tudi odločilno pri povračilu. Takrat bo zajelo ves nemški narod čustvo najglobljega nezadovoljstva. V Nemčiji takrat ne bo nikakega sledu o sočutju za žrtve v Veliki Britaniji. V drugem delu svojega članka se bavi Reichsminister dr. Goebbels z vprašanjem obnove porušeni mest. Najprej se bo rešilo vorašanje obnove stanovanjskih hiš. Stanovanjske hiše bodo v velikih nemških mestih v bodoče na periferiji, kjer bo dovolj prostora za udobna, moderna in higienska stanovanja. V onušobnih jedrih mest pa bodo zgradili večja gledališča, koncertne dvorane, zborovalne dvorane itd., kakor pač to odgovarja potrebam države, ki umetnost in kulturo ni rezervirala samo za bogatejše sloje, temveč za skupnost Nemška mesta — tako zaključuje dr. Goebbels — bodo najlepša in najmodernejša mesta na svetu.

□ **Najprej Jugoslavija, sedaj Poljska!** Portugalski list »Voz« se bavi z angleškimi komentarji, ki govore o prepustitvi Poljske boljševizmu. Anglija — tako piše imenovani portugalski list — je padla že zelo nizko, kar se tiče zanikanja svojih zaveznikov. Najprej je obrnila hrbet jugoslovanski emigrantski vladi, sedaj se pa odmikala od Poljakov, da se ne bi zamerila Moskvi. Nič novega tudi ni, da sklepa Moskva z največjo lahkoto pogodbe, da bi jih prekršila potem še z večjo lahkoto. Nekaj povsem novega je dejstvo, da je angleško javno mnenje revidiralo svoje prejšnje poglede na poljsko-sovjetsko obmejno pogodbo, sklenjeno v Rigi. Angleška javnost je sedaj mnenja, da je poljsko sklicevanje na to pogodbo žalitev za Sovjetijo. Nemčiji so očitali nekaj sličnega in ji nato napovedali vojno, toda v slučaju Sovjetije je to povsem v redu. Poljska se je morala pustiti uničiti za Anglijo. Sedaj, ko je Poljska na tleh — tako piše »Voz« — pa sporočajo Angleži poljski emigrantski vladi, da ji nikakor ne bodo dopustili vrnitve na Poljsko, ako se ne bo vdala sovjetskim željam.

□ **»Vsi bodo likvidirani.«** Romunski list »Porunca Vremii« se bavi z nekim tajnim poveljem, ki ga je dala Moskva Titovim banditom. V tem povelju je dobil Tito navodila, kako je treba pobiti vse tiste elemente, ki komunistom niso slepo pokorni. »Porunca Vremii« pravi, da je uničenje vseh, komunizmu neljubih elementov minimalni program tega, kar nameravajo sovjeti storiti z Evropo v slučaju svoje zmage. Iz omenjenega tajnega povelja je razvidno, da mislijo »likvidirati« ali ubiti vse, kar ne spada k najožjemu krogu boljševiških oblastnikov. Boljševizem pri tem ne bo delal nikakih razlik. Ako Moskve ne bomo premagali s svojim lastnim orožjem, z orožjem Evropejcev, bomo končali vsi v enem in istem množinskem grobu. Anglo-Amerikanci so postali navadno orodje Moskve in boljševiškega zmogoslavlja v Evropi. V trenutku, ko bi se zrušila obramba kontinenta, se bodo boljševiki otrsli svojih plutokratskih zaveznikov. Takrat bodo boljševiki odstranili tudi plutokratski gnoj, čejar vonj ne spada v »čisto ozračje komunističnega rajša.«

□ **Moskva vežba »Jugoslovane«.** Kako zelo je Moskva zainteresirana na balkanskih vprašanjih, izhaja iz vesti, da vežbajo in oborožujejo v Sovjetiji srbske banditske edimice.

Kind ist unter den Tisch gekrochen. Der Betrunkene ist in den Kanal gefallen. Die Soldaten sind um 5 Uhr früh aufgestanden. Mein Freund ist bei mir geblieben.

5. a) Die Decke war auf dem Bett.
- b) Du warst heute im Kino.
- c) Er war gutmütig.
- d) Ich war an jenem Tag sehr glücklich.
- e) Wir waren zu Fuß gegangen.
- f) Ihr wart auf dem Felde.
- g) Die Soldaten waren lustig.

6. a) Hier hast du deine Füllfeder.
- b) Karl hat heute Geburtstag.
- c) Ich habe dich nicht gesehen.
- d) Wir haben keine Zeit.
- e) Ihr habt keinen Platz.
- f) Diese Herren haben genug Zigarren.

7. a) Ich habe meine Werkstatt an dem Drechsler verkauft.
- b) Du hast deinen Freund an seinem Gang erkannt.
- c) Er hat immer die Wahrheit gesagt.
- d) Wir sind über die Treppe gestiegen.
- e) Ihr seid mit dem Schnellzug gekommen.
- f) Die Schüler haben mit ihrem Lehrer gesprochen.

8. a) Er hatte zwei Brüder.
- b) Ich hatte meine Jause brüderlich mit meinen Kameraden geteilt.
- c) Du hattest leider für mich keine Zeit.
- d) Wir hatten ein Minimum an Verlusten.
- e) Ihr hattet alle Trümpfe in der Hand.
- f) Sie hatten an diesem Tage keine Lust zum Studieren.

9. a) Ich werde das Wasser aus dem Brunnen holen.
- b) Er wird sich beim Fotografen ein Brustbild machen lassen.
- c) Sie werden sich wieder mit ihrem Jagderfolg brüsten.
- d) Du wirst zum Buchbinder gehen und dir das Buch binden lassen.
- e) Ihr werdet dem Buchhalter die Rechnungen bringen.

10. bringen — gebracht
singen — gesungen
sagen — gesagt
tragen — getragen
fragen — gefragt
laufen — gelaufen
siegen — gesiegt
glauben — geglaubt
fallen — gefallen
nennen — genannt

□ **Zedinjenim državam se cedijo sline po novih oporiščih.** Iz Washingtona poročajo: Predsednik zunanje odbora ameriškega senata senator Connally je izjavil med drugim, da je sedanja vojna doprinesla dokaz, da morajo Zedinjene države braniti tako Atlantski kakor tudi Tihi ocean, ako se hoče preprečiti novo vojno. Oporišča, ki jih je odstopila Anglija Zedinjenim državam, da nikakor ne zadostujejo stavljenim potrebam. Nadalje mora Francija odstopiti eno bazo na otoku Martinique. Severoamerika zahteva nadalje oporišča v Novi Kaledoniji ter na dosegljivih japonskih mandatskih otokih.

Amtliche Bekanntmachungen

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft.

GZ: CdZ LE B 66/101 1944.

Terminverlängerung der Brotmarken für Wehrmachtsangehörige usw.

Die derzeit noch im Umlauf befindlichen Brotmarken für Wehrmachtsangehörige (1. Ausgabe) behalten ihre Gültigkeit in einem Geschäftsbereich bis zum Ende der 58. Zuteilungsperiode, d. i. bis 6. Februar 1944.

Die Vertreter haben diese Brotmarken bis 19. Februar 1944 mit dem Ernährungsamt (Umtauschstelle) abzurechnen. Nach diesem Zeitpunkt eingereichte Bedarfsnachweise dieser Art dürfen nicht mehr in Bezugscheine umgewandelt werden.

Graz, am 5. Januar 1944.

55

Im Auftrage: gez. Dr. Artner.

Richtigkeitsklärung

Der vom Wirtschaftsamt Oberradkersburg ausgestellte Haushaltspass für gewerbliche Erzeugnisse, Nr. 796620, auf den Namen **Zwer Ladislaus**, geb am 18. Juni 1908, und wohnhaft in Luttenberg, Mautdorf Nr. 69 lautend, ist in Verlust geraten.

Somit wird dieser Haushaltspass als ungültig erklärt und alle Kaufmänner werden darauf aufmerksam gemacht, sowie der Finder aufgefordert, denselben bei der Kartenstelle Luttenberg abzugeben.

45

Luttenberg, den 7. Januar 1944.

Hart traf uns die erschütternde Nachricht, daß unser herzensguter, über alles geliebter Sohn und Bruder

STANISLAUS PODLESNIK

Reiter

am 19. November 1943 im 20. Lebensjahre im Süden des Heldenod gefunden hat.

60

Lieber Sohn und Bruder, ruhe sanft in fremder Erde!

Trifail, Agram, Laibach, Edlingen, den 12. Januar 1944.

In tiefster Trauer denken an dein Grab:

Karl und Antonie, Eltern; Franz, Karl, Anton, Cyrill, Brüder; Paula, Albina, Emilie und Josefa Restowitsch, geb. Podlesnik, Schwestern, und alle übrigen Verwandten.

Vom tiefen Schmerze gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber, unvergeßlicher Sohn und Bruder

Anton Jauschnig

ff-Panzergranadier, Inhaber der Ostmedaille

im November 1943 im Alter von 21 Jahren im mittleren Teil der Ostfront gefallen ist. Er war ein begeisterter Kämpfer für Großdeutschland und hat seine Treue mit dem Heldenod besiegelt.

50

Gams, Wien, Graz, im Felde, im Januar 1944.

In tiefster Trauer denken an sein Heldengrab: Alois und Aloisia Jauschnig, Eltern; Alois, z. Zt. im Felde, Josef, Maria, Antonia und Martina, Geschwister; Familie Erlacher und sämtliche Verwandten.

Kohle kriegsgerecht verwenden

heißt: Keine Energie verschwenden. Kriegswichtige Arbeitsplätze brauchen gutes Licht. Im Zivilbereich begnügen wir uns deshalb einsichtsvoll mit weniger OSRAM-Lampen.

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!

Betteinsatz, zwei Sesseln, Offen um 200 RM zu verkaufen. Pober-scherstraße 36, Drauweiler. 61-3

Briefmarkensammler sucht Marken sowie Sammlung zu kaufen. Auch Tausch erwünscht. Otto Koschull, Marburg-Drau, Herrens-gasse 46 II. 62-4

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Drau, Mellingerstr. 3. 14

Offene Stellen

Schmiedelehrling und eine Magd werden sofort aufgenommen. — Franz Reich, Urschendorf bei Luttenberg. 30-6

Tischler, verheiratet, wird als Fabrikstischler und zugleich als Hausbesorger aufgenommen bei Wilhelm Brauns, Farbenfabrik, Cilli, Spitalgasse 4-8. 31-6

Wirtschaftler mittleren Alters für Landwirtschaft, in der Nähe Marburg, wird aufgenommen, Anzufragen Staj. Gospodar Marburg. 63-

NEUES Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine

REDIN.

mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL IDOR
10 M. P. H. R. G. Graz, Herrens-gasse 33

Vom tiefstem Schmerze gebeugt, geben wir allen Verwandten und Bekannten die traurige Nachricht, daß unser lieber Bruder, Schwager und Onkel

Stanislaus Antolitsch

Obergrenadier

am 10. Dezember 1943 im 20. Lebensjahre an der Ostfront gefallen ist. 53

Niederhart, am 1. Januar 1944.

Johann Kukol, Bruder; Theresie Kukol geb. Bombek, Schwägerin; Johann u. Stanislaus, Neffen; Marie u. Elisabeth, Nichten.

Danksagung

Allen, die meinen Vater auf seinem letzten Wege in St. Egidii b. Wöllan das Geleit gegeben, sowie für die Kranz- u. Blumenspenden u. die Anteilnahme an dem schweren Verluste, sage ich meinen herzlichsten Dank.

Serbitz b. Altenburg, den 10. Januar 1944. 56

In tiefer Trauer:

Martin Jelen, Sohn.

Danksagung

Für alle lieben Beweise der herzlichen Anteilnahme anlässlich des Todes unserer lieben Gattin und Mutter **URSULA DOBAI** und für die zahlreichen schönen Kranzspenden sagen wir allen unseren innigsten Dank.

Schober, den 12. Januar 1944.

Familie Dobai.

Unfassbar schwer und hart traf uns die Nachricht, daß unser, über alles geliebter, einziger Sohn u. Bruder

Johann Kamenschek

Pionier

am 27. November 1943, 20 Jahre alt, an der Ostfront gefallen ist.

Maxau, den 9. Januar 1944. 57

In tiefer Trauer denken an sein Heldengrab: Rosina und Johann Kamenschek, Eltern; Aloisia, Maria, Veronika, Mathilde, Angela, Johanna, Schwestern, sowie die übrigen Verwandten.

Anstatt eines glücklichen Wiedersehen, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser herzensgeliebter Sohn und Bruder

Leopold Pristovnik

Grenadier

im 20. Lebensjahre am 7. Dezember 1943 an der Ostfront den Heldenod fand.

Deine breiten Felder und stillen Wälder beweinen Dich in tiefster Trauer. Leopold, ruhe sanft, denn nie werden wir Dich vergessen!

51

Rast, den 10. Januar 1944.

In tiefster Trauer:

Ursula und Lovrenz Pristovnik, Eltern; Viktor, Bruder; Maria Mauritsch, Schwägerin; Alois Mauritsch, und alle übrigen Verwandten.

Schmerz erfüllt gebe ich die unendlich traurige Nachricht, daß mein unvergeßlicher Gatte, Sohn, Schwiegersohn, Bruder und Schwager

Franz Sdolscek

Dreher

nach kurzem, schwerem Leiden, unerwartet im schönsten Mannesalter von 30 Jahren, verschieden ist.

Von den unvergeßlichen lieben Toten nahmen wir am Montag, den 9. Januar 1944 um 17 Uhr Abschied, und legten ihn auf dem Friedhofe in Brunnndorf zur letzten Ruhe.

Wer unseren Franz gekannt hat, weiß, was unsere Herzen verloren haben.

Marburg-Dr., Brunnndorf, Anderburg, Cilli, Lembach, Jahring, Graz, den 9. Januar 1944.

In tiefer Trauer: Maria Sdolscek, geb. Straus, Gattin; Franz und Theresia Sdolscek, Eltern; Anni Mirnik, Schwester; Julius und Maria Straus, Schwiegereltern; Julius, Stanislaus, Alois, Franz und Johann, Schwäger; Ljudmilla, Anni und Bernarda, Schwägerinnen, und alle übrigen Verwandten.

In der Hoffnung auf ein baldiges Wiedersehen, traf uns die unsagbar traurige Nachricht, daß unser lieber, guter Sohn, Bruder und Onkel

PHILIPP SMOLNIK

Grenadier,

am 16. Dezember 1943, im Alter von 18 Jahren, in Italien den Heldentod fand. Er wurde am 17. Dezember 1943 auf einem Heldenfriedhofe mit militärischen Ehren zur ewigen Ruhe bestattet. 52

Unser lieber Philipp ruht in fremder Erde, wir werden ihn nie vergessen, er wird in uns weiter leben!

Kunigund, Marburg/Dr., Radmannsdorf, Veldes, den 11. Januar 1944.

Philipp und Agnes Smolnik, Eltern; Rudolf, Bruder; Mathilde, Hanna, Angela und Elise, Schwestern; Anton Kreinz, Neffe, sowie sämtliche Verwandte.

In tiefer Trauer gebe ich bekannt, daß mein innigstgeliebter Gatte und Vater

FRANZ KOMPOLSCHEK

Grenadier,

am 21. November 1943, im Alter von 28 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.

Franzi, ruhe sanft, denn nie werden wir Dich vergessen! 38

Anderburg, den 12. Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Theresie Kompolschek, geb. Wretschko, Gattin; Resi, Töchterchen; Aloisia Omersa, Schwester; Josef Omersa, Schwager, sowie alle übrigen Verwandten.

Schwer und hart traf uns die Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn und Bruder

LUDWIG REICH

Gefreiter,

im 23. Lebensjahre, im Osten für Großdeutschland am 24. Oktober 1943 den Heldentod fand. 41

Großsonntag, Stressenberg, den 12. Januar 1944.

Paul und Maria Reich, Eltern; Josef, Franz, d. Zt. im Felde, Stanislaus, Brüder; Maria, d. Zt. beim RAD, Schwester.

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schatwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Verschiedenes

Bandagen aller Art sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237-14

Mit tiefstbetrübten Herzen teilen wir allen Verwandten und Bekannten die traurigste Nachricht mit, daß unser innigstgeliebter Sohn

Zvonko Kratschun

in Gottschee gestorben ist. 36

Thomasberg, den 7. Januar 1944.

Familie KRATSCHUN.

Danksagung

Allen, die die Verabschiedung von meiner geliebten Tante, Frau ANTONIE SCHKET, durch Teilnahme am letzten Wege oder durch Blumen- bzw. Kranzspenden verschönerten, sei auf diesem Wege mein innigster Dank zum Ausdruck gebracht. 44

Marburg-Dr., den 8. Januar 1944.

MINNA KOSL.

Danksagung

Für die herzliche Anteilnahme anlässlich der Beisetzung meines lieben Gatten MARKO MURSCHETZ, Gendarmeriebeamten, der von Banditen feige ermordet wurde, spreche ich allen, sowie für die schönen Kranz- und Blumen Spenden auf diesem Wege den herzlichsten Dank aus.

St. Martin bei Wurmberg, den 12. Januar 1944.

Elisabeth Murschetz, Gattin, und Verwandten. 34

Unser innigstgeliebter, herzensguter, unvergeßlicher, einziger Sohn und Bruder

MARTIN SCHIBRET

Grenadier,

hat am 4. November 1943, 21 Jahre alt, im Osten den Heldentod gefunden.

Nur die, welche unseren, auch in schweren Zeiten stets gutwilligen, lebens- und arbeitsfreudigen Martin gekannt haben, werden unseren Schmerz richtig ermessen können.

Schlafe sanft in fremder Erde! Wir legen unser Leid in Gotteshand! Im Geiste bleibst Du immer in unserer Mitte! 42

Burgdorf bei Fraßlau, den 12. Januar 1944.

Martin und Antonia Schibret, Eltern; Maria Schibret, Schwester.

Tausche Herrenstiefel Nr. 42 gegen Damenstiefel Nr. 39-40. — Adr. i. d. »M. Z.«, Marb.-Dr. 49-14

Schwarzer Lederhandschuh, mit Pelz gefüttert, von Soldaten verloren. Der ehrliche Finder wird ersucht, denselben geg. Belohnung bei Radl, Mühlgasse 18, Marburg-Drau, abzugeben. 48-13

Am Mittwoch, den 5. Januar, zwischen 17.30 u. 18 Uhr, wurde im Zuge von Ratschach bis Rain im ersten Wagen eine schwarze Ledertasche vergessen. Die Tasche enthielt Dokumente der Deutschen Jugend, 1 blaue, noch nicht benutzte Kleiderkarte, lautend auf den Namen »Anna Wirant«, ferner 2 Ringe, eine Goldkette, über 50 RM Bargeld und einige andere Sachen. Der ehrl. Finder wird gebet, die Tasche am Bahnhof am Rain geg. sehr gute Belohnung abgeben zu wollen. 58-13

Landmädchen, arbeitsfreudig, 20-24 J. alt, von Bergknappen im Alter von 25 J. zw. Ehe gesucht — Antr. unter »Edlingen« a. d. Verw. d. »Staj. Gosp.« 59-12

Lehrling, gesund, kräftig u. arbeitsfreudig, wird sof. aufgenommen. — Gasper Franz, Schmiedmeister in Hartenstein, Post Windischgraz. -6

Tausche ein Zinshaus auf dem schönsten Platz in Semlin, Kroatien, m. 10 versch. Wohnungen u. ein Lokal; jährliche Rente über 110.000 Kuna, gegen einen gleichw. Land-, Wald- od. Hausbesitz in Steiermark — Anfr.: F. Novak, Semlin, Roseggerstr. 13-I, Kroatien. 167-2

Frau, 40—50 J. alt, wird f. Landwirtschaft. aufgenommen. - Stubenberger, Mellingerstr. 44 — Marburg-Dr. 46-6

Bahnbeamter in Pension, 70 Jahre alt, Untersteierer, ges. u. schuldl., geschieden, gutmütiger, solider Charakter, sucht Bekanntschaft mit älterer, alleinstehender u. unabhängiger Frau oder Witwe m. Pension und Eigenheim. Antr. unter »Guter Mann 137« a. d. »M. Z.«, Marb. (Drau). 47-12

**UPOŠTEVAJTE
PREDPISNE
LETALSKE
ZASCITE!**

**Jeder
Betriebs-
führer**

soll das **Verordnungs- und Amtsblatt** des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark lesen **Bezugspreis monatlich RM 1.25.** Bestellungen sind an die Geschäftsstelle des Verordnungs- und Amtsblattes Marburg/Drau Badgasse 6 zu richten

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn und Bruder

JOHANN ZERINSCHKE

Grenadier,

am 15. November 1943, im 21. Lebensjahre, an der Ostfront fiel. 35

Du wirst in unseren Herzen weiter leben. Fern der geliebten Heimat ruhst Du in fremder Erde!

Unter-Pristau bei Gonobitz, Marburg-Dr., im Januar 1944.
Johann und Agnes Zerinschek, Eltern; Anton und August, Brüder; Zilli und Marie, Schwestern, und alle Verwandten.

Von tiefem Schmerz gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

FRANZ ADRINEK

Panzerjäger,

am 25. November 1943, im Alter von 27 Jahren, im Osten gefallen ist.

Er opferte sein junges Leben für Führer und Vaterland.

Drachenburg, den 5. Januar 1944.

In tiefer Trauer: 39

Franz und Martha Adrinek, Eltern; Fritz, z. Zt. im Einsatz; Max, Erwin und Robert, z. Zt. im Felde, Karl und Josef, Brüder; Gertrude Sket, Braut.

In unfaßbarem Schmerz geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter Sohn, Bruder und Onkel

JOHANN GORITSCHAN

Plonier,

am 12. Dezember 1943, im Alter von 25 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.

Lieber Johann, ruhe sanft in fremder Erde, aber wir werden Dich nie vergessen!

Wer unseren braven Johann gekannt hat, weiß, was wir an ihm verloren haben. 43

Großsonntag, Thomasberg, Marburg-Dr., Pettau, Kellersdorf, am 12. Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Alois und Agnes Goritschan, Eltern, und alle Verwandten.

Im unsagbaren Schmerze geben wir allen Verwandten, Freunden und Bekannten die traurige Nachricht, daß mein innigstgeliebter Gatte, unser Vater, Sohn, Bruder, Onkel, Neffe usw.

KARL KREINZ

O.-Gefreiter d. Pioniere,

am 17. Oktober 1943 in einem Feldlazarett an der Ostfront, im 21. Lebensjahre, sein Leben für Führer und Vaterland gelassen hat. 54

Stainzthal, Klein-Sonntag, am 10. Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Theresia, Gattin; Theresia, Tochter, und Familien; Kreinz und Kotzbek, sowie alle übrigen Verwandten.

Unser innigstgeliebter Sohn

AUGUST KWAS

Grenadier,

ist am 10. September 1943, im Alter von 22 Jahren, an der Ostfront gefallen. Zwei seiner Brüder stehen derzeit auch an der Ostfront. Nach dem Tode wurde er mit dem E. K. II. Kl. ausgezeichnet. 37

Neudorf b. Gonobitz 8, im Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Josef und Antonia Kwas, Eltern.

Unfaßbar schwer und hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser über alles geliebter Sohn und Bruder

ANTON SELITSCH

Gefreiter.

nie mehr zu uns zurückkehren wird.

Im Alter von 22 Jahren ist er seiner, an der Ostfront erlittenen Verwundung, am 23. November 1943 erlegen und gab so sein Leben für Führer und Großdeutschland. 40

Lieber Anton, Du wirst in unseren Herzen weiter leben!

Schleinitz bei Cilli, am 12. Januar 1944

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Anton und Marie Selitsch, Eltern; Rudolf, Ludwig, Stanislaus, Brüder; Aloisie, Martine, Schwestern, und alle übrigen Verwandten.

*Vor Geldschäden
bei Fliegerangriffen*

*schützt eine
Spareinlage
bei den*

**Untersteirischen
Sparkassen**